

Sapere aude

Resumo

- 5 Eldonejo Vojo por iri
de Christian Eyschen
- 11 La Origino de Kristanismo de Karl Kautsky de
Christian Eyschen
- 21 Marcion, diocetismo kaj la gnostikulo de
Patrick Boistier
- 31 Esprimu vin libere en Islamo de Hamadi Redisi
& Liberpensuloj en klasika islamismo de Dominique
Urvoy
de Christian Eyschen
- 45 Kion ni ŝ uldas al araba-islama kulturo de Christian
Eyschen
- 51 ève, knabino el la marbordo aŭ la flanko de Pierre Girod
- 59 Kaj Dio kreis viron kaj virinon
La homo en la bildo de Dio
de Patrick Boistier
- 65 La paradoksoj de kredo de Christian Eyschen
- 71 La Ateisto, kriplulo de la imago? de
Christian Eyschen

Vojo por vojaĝi

En ĉi tiu numero, ni traktas, interalie, la demandon "de kie venas Eva?" por probable scii kien ŝi iras. Estas sufiĉe vaste akceptite hodiaŭ, ke ŝi venas (laŭ la biblia legendo surpiedita de ŝi uraqui) el "flanko" kaj ne el "ribo" de Adamo, kiu ŝi anĝas ĉion al ŝi ĉukaze multajn aferojn. "Unuflanke," ŝi estas submetita al Homo; "unuflanke", ŝi estas la egalulo de Homo. Ĉio estas patriarkeco, seksa subpremo, kiu kolapsas en sia "legitimeco". "Vasta debato" estus dirinta la Generalo. Ni esperas, ke ĉi tiu demando instigos kontribuojn al nia revuo, kiun ni nature publikigos.

Ni ankaŭ ŝatus malfermi debaton pri la "bapto de Jesuo fare de Johano la Baptisto". Ni vidas en ĉi tiu demando armilon de amasa detruo de kristanismo. Se Jesuo estis "Filo de Dio", li ankaŭ estis Dio, de la sama substanco, do li ne bezonis esti baptita, ni ne baptas Dion. Aŭ, li estis "Filo de Homo" kaj por fariĝi Dio siavice, li devis esti baptita.

Sed la Eklezio en la Koncilio de Niceo faris dogmon ke li estas "Filo de Dio" kaj kondamnis Marcionon pro tio. En ambaŭ kazoj, la Eklezio kulpas pri sia propra doktrino. Ni invitas legantojn kiuj interesiĝas pri ĉi tiu temo sendi al ni kontribuojn por publikigo en la venonta numero. Por komenci ĉi tiun debaton ni publikigas tekston de Patrick Boistier pri Marcion.

En verko publikigita en 2006 "Kaj la homo kreis la diojn", Pascal Boyer okupiĝas pri analizo de religioj sur psikologia nivelo, kaj ne sur ekzegetika, ekonomia, kultura, socia aŭ politika nivelo. Li serĉas, per la mekanismoj de penso, kiel la homo kreas diojn por konveni al li kaj por siaj bezonoj. Li anticipas refutas la sensencaĵon de Bolloré pri la fakto, ke parto de la cerbo estas farita por igi homojn akcepti la ideon de "Dio".

Li notas kelkajn interesajn aferojn: "Klarigi estas trovi kuntekston, kiu faras fenomenon malpli surpriza kaj pli kongrua kun la ĝenerala ordo de la aferoj. Sed religiaj klarigoj ŝajnas fari la malon: ili komplikas la aferojn anstataŭ simpligi ilin. Kiel antropologo Dan Sperber diris, religio kreas "rilatajn misterojn" prefere ol klarigado de fenomenoj." Ĉi tio estas la tuta celo de la ekzegetika esplorado, kiun raciismaj Liberpensuloj faras jam de jarcentoj, rompi la ŝelon por ekzameni la kernon.

La religio ankaŭ servas por akcepti la morton, la mizeron, la malmolecon de la vivo kaj ĝiajn provojn, kiel neeviteblon, sed morgaŭ estos Paradizo, intertempe, "ni devas ŝ viti la burnous". Jen la rekomenco de la fama formulo de Karlo Markso: „La religia mizero estas unuflanke la esprimo de la vera mizero, kaj aliflanke la protesto kontraŭ la vera mizero.

Religio estas la suspiro de la premata estaĵo, la animo de senkora mondo, same kiel ĝi estas la spirito de senspirita stato de aferoj. Ŝi estas la opio de la homoj. La vera feliĉo de la homoj postulas, ke religio estu subpremita kiel la iluzia feliĉo de la homoj."

Pascal Boyer, eĉse tio ne estas la kerno de lia klarigo, notas: „La religio estis inventita por eternigi apartan socian ordon. Preĝejoj kaj aliaj religiaj institucioj estas kolono de la politika ordo. Ĉi tio estas precipe la kazo kiam totalismaj reĝimoj fidas je religiaj pravigoj. Religiaj konceptoj estas tie por konvinki la prematojn ke ili povas fari nenion por plibonigi sian sorton krom atendi la rekompencan promesitan en la alia mondo.

En la ĉapitro "la dormo de la Racio, religio kiel iluzio" li ankaŭ donas kelkajn ŝlosilajn ideojn: "Religiaj ideoj estas nerefuteblaj. Necesas multe pli da peno por refuti kaj reipensi regantajn ideojn ol akcepti ilin. Krome, en la plej multaj areoj de kulturo, ni simple sorbas la ideojn de aliaj. Religio ne estas escepto."

"Estas misnomo diri ke individuoj "dividas" kulturon, kvazaŭ ĝi estus komuna posedaĵo. Pluraj homoj povas havi precize la saman monsumon en siaj monuoj sen dividi ion ajn!"

"Religio ne estas la bazo de moralo, estas moralaj intuicioj kiuj faras religion kredinda; religio ne klarigas malfeliĉon, estas la maniero kiel homoj rigardas misfortunojn, kiu faciligas alprenon de religio."... "Tiel, certgrade, religiaj konceptoj parazitigas moralajn intuiciojn."

La aŭtoro ankaŭ notas demandon pri kiu liberpensuloj ĉiam laboris, tiu de trapasaj ritoj. Li citas la antropologon Roberto

herco kiu substreki ke kadavrodeponejritoj similas Riton of Passage Rituals kiel ekzemple geedziĝo kaj inico. Krom ke estas pli da malĝojo. Sed la ideo estas la sama: ni transiras al alia etapo.

"Jen kial ĉu naskiĝo estas socia evento, kaj pro la sama kialo, ke multaj naskiĝritoj (bapto, cirkumcido, ktp.) okazas iom post la naskiĝo. Multaj socioj konsideras, ke la infano ne estas "vere" naskita antaŭ ĉi tiuj ceremonioj. Post ĉi tiu rita trairejo, la infano fariĝas kaj plena de venontaj promesoj. Ne estas biologia naskiĝo kiu venkas, sed "ritigita" kaj ritualita naskiĝo. Li povas finfine "esti".

Pascal Boyer ankaŭ rigardas perforton en religioj: „Fundamentisma perforto ankaŭ estas provo altigi la intereson, tio estas, senkuraĝigi eventualajn dizertintojn per pruvo, ke transfuĝo kostos al ili kare, ke tiuj, kiuj alprenas malsamajn normojn, estos persekutitaj aŭ eĉ mortigitaj."... "Fundamentisma perforto estas plejparte direktita, ne ekstere, sed al membroj de la sama kultura, religia komunumo."...

"Kio gravas por ili estas tio, kion la aliaj membroj de la grupo verŝajne faros."... "La fakto, ke la prezo fariĝis tiel alta, estas klara indiko, ke ĉi tiuj grupoj sentas, ke la popola sento ne klinas ilin." Tio ĉi etas apartan lumon pri la "teroristaj agoj", kiuj ne celas superregi la "rumisojn, la kredantojn de aliaj religioj aŭ la nekredantojn", sed teruradi "la siajn", montrante al ili la ekzempla puno, kiu povas okazi al ili, se ili fariĝi "deviantoj". La teorio de la "Granda Anstataŭaĵo" kaj fundamentisma regado per malvolaj konvertiĝoj ricevas seriozan sukceson en sia ksenofoba retoriko.

Krome, la denunco de "araba-islamanoj", kiuj ĉi tiuj estas eblaj teroristoj kaj alvokitaj klarigi sin kaj pardonpeti por esti tio, kio ili estas konstante, anstataŭ fari diferencigojn kiuj povus esti sanaj, nur plifortigas la tendaron de fundamentalistoj kaj fundamentalistoj farante ilin. "batoroj kaj defendantoj" de ilia "etna kaj kreda komunumo".

Ĉi tio estas la sama malsaĝa strategio, kiun faris la aliancanoj veldante la germanan popolon al Hitler ĝis la fino, ĉar ili postulis "totala kaj kompleta kapitulaco". La nura "solvo" restanta por la germanoj estis batali ĝis la fino sen espero eliri per iuj aliaj rimedoj.

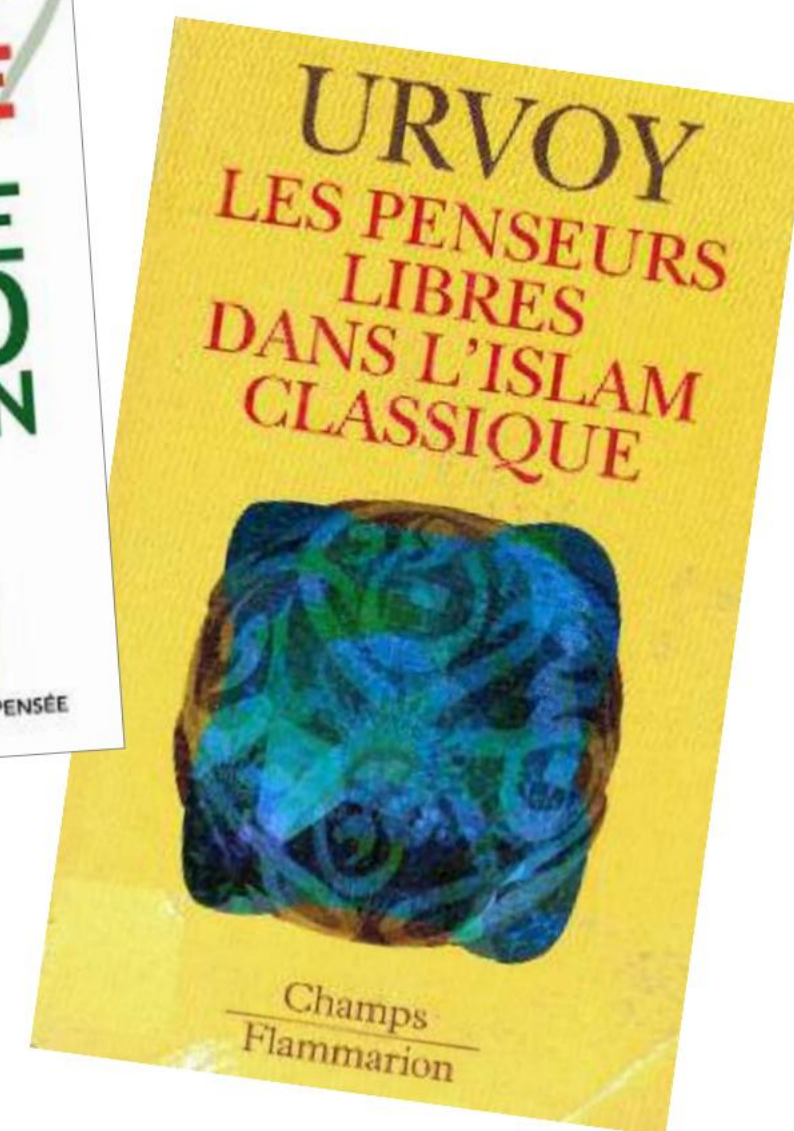
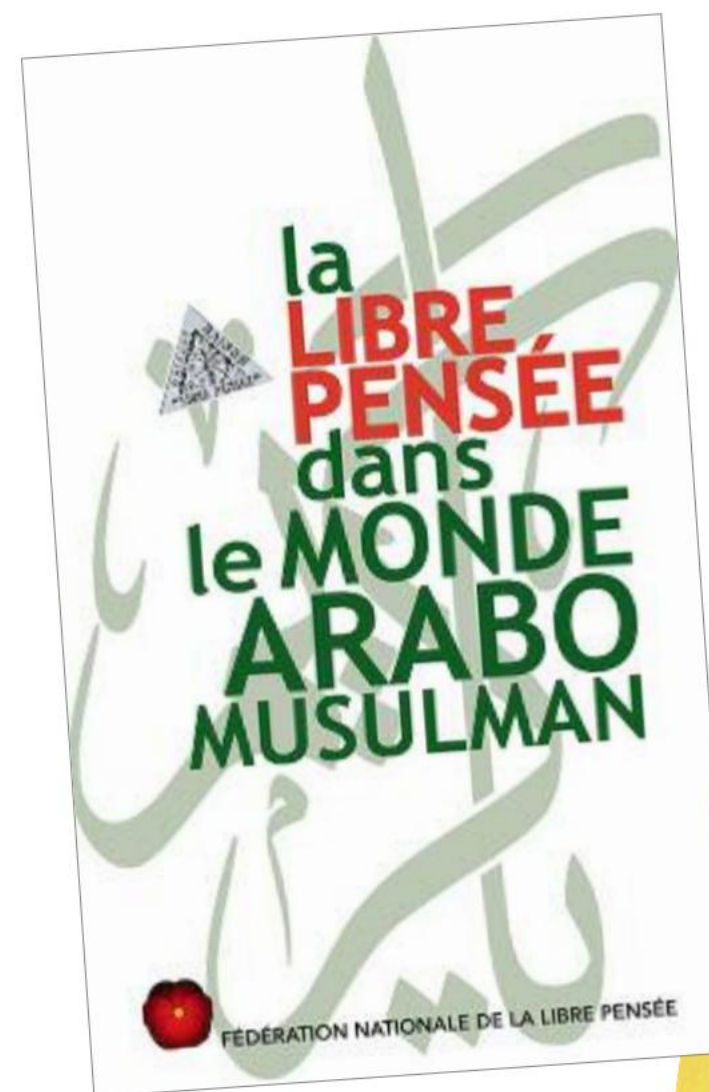
El ĉiuj vidpunktoj, la rasisma kaj ksenofoba kampanjo de la ekstremdekstra, ĝiaj aliancanoj, la makronie kaj la "maldekstraj kaj laikaj" kontraŭ islamaj rasistoj estas reakcia monstraĵo, malsaĝa kaj barbara kaj plene kontraŭ produkta. La rasisma reago de iuj plifortigas la fundamentisman reagon de aliaj.

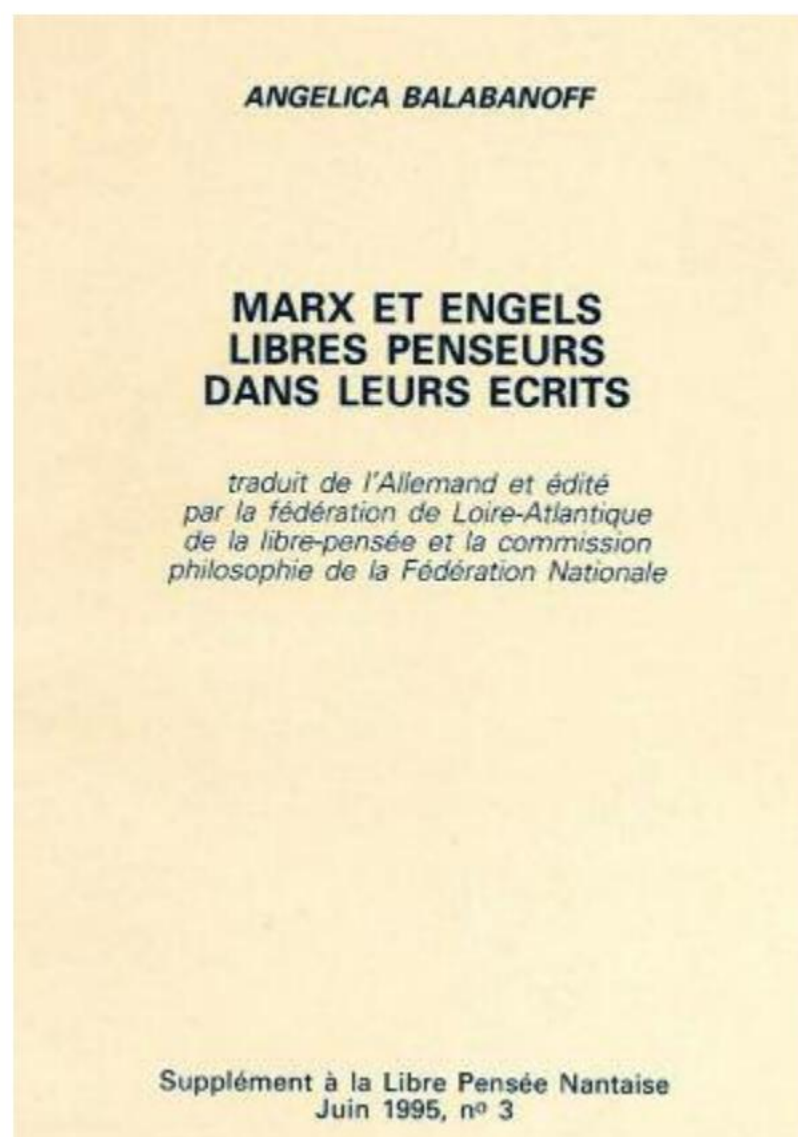
En tiu ĉi numero de Sapere Aude troviĝas ankaŭ multaj aliaj pripenselementoj, kiuj povas interesi legantojn. Precipe la recenzo de verko de Karl Kautsky pri Origino de kristanismo. Vere fabela estas ĉi tiu verko, kiu montras la genion de la aŭtoro per antaŭsentoj, kiuj pruvos ĝustaj en la tempo, sed bone poste. Estas do genio en la farita laboro. Lia ĉapitro pri judismo estas mirinda en inteligenteco.

Vi trovos ankaŭ recenzon de du verkoj pri Islamo, el nova angulo: la demando pri libereco de esprimo kaj Liberpensuloj en la araba-islama mondo. Ĉi-rilate, por legantoj, kiuj interesiĝas kaj pasiĝas pri ĝi, ni rekomendas, ke vi akiru el nia librovendejo (Libre Pensée 10/12 rue des Fossés saint-Jacques 75005 Paris) la verkon "La Libre Pensée dans le monde arab- Muslim", de 368 paĝoj prezentantaj tre kompletan superrigardon pri ĉi tiu demando, kontraŭ la prezo de 12 € (+4,50 € sendokostoj). Vendite por €9 po ekzemplero el mendo de 3 ekzempleroj. Aŭ ĉi nia retejo: <https://www.fnlp.fr/librairie/accueil/469-la-libre-pensee-dans-le-monde-arabo-musulman.html>

Vi vidos, ke, en ĉi tiu numero, ni alproksimiĝas al la malsamaj monoteismaj religioj sen ia limigo aŭ blindeco: judismo, kristanismo, islamismo. Libera penso estas universala.

Christian Eyschen

LA ORIGENO DE KRISTANISMO DE Karl KaUtsky

La vivo foje ludas al vi multajn kuriozajn kaj fajnajn lertaĵojn. Mi neniam pensis, ke mi diros bonajn aferojn pri Karl Kautsky. Ĉar ni sendube devos trairi ĉ tion por trankviligi la " maltrankvilajn animojn ", kiuj kiel mi, estis lulitaj en sian batalan vivon de la verko de Lenin pri " La Proleta Revolucio kaj la Renegato Kautsky ", ni diru klare.

Karl Kautsky estis fabela teoriisto de marksismo, sekvante Markson kaj Engelson. Ni pli bone komprenas, legante ĉ tiun verkon, la grandegan koleron de la revoluciuloj pro lia senhonta perfido, kiu kontraŭ is lian tutan pasintan verkon. La malamo, kiun li deĉenigis, estas la inversa bildo de la admiro montrita hieraŭ .

Vere fabela estas ĉ tiu verko pri La Origino de la Kristanismo , kiu montras la genion de la aŭ toro per antaŭ sentoj, kiuj montriĝos ĝustaj en la tempo, sed bone poste. Estas do genio en la farita laboro. Lia ĉpitro pri judismo estas mirinda en inteligenteco.

aĉetu ĝin, ŝ telu ĝin, sed ĉfe legu ĝin!

Tiu ĉ recenzo ne estas farita por malebligi al legantoj aĉeti la verkon, sed male, por instigi ilin (precipe Liberpensuloj) aĉeti ĝin kaj precipe legi ĝin. Jen kial mi ne traktos ĉon (ĉ tio ne estas resume) kio estas kovrita en la libro por fari ĉ tiun recenzon ia " apetitigaĵ o " kiel oni diras en la granda Gasthaus (ni parolu iomete la lingvon de Goethe, ĉar ni parolas pri Kautsky).

Do ni parolu pri la libro. Ĝ konsistas el tri partoj de egala graveco: romia socio en la imperia epoko, judismo kaj la komencoj de kristanismo. Kiam Libera Penso reeldonis la verkon de Angelica Balabanova antaŭ 30 jaroj " Markso kaj Engelso, Liberpensuloj en siaj Skriboj " (ankoraŭ vendota en la Librejo de Libera Penso kontraŭ la modesta sumo de 6 €), ni Ni ne konis ĉ tiun verkon de Kautsky. Ambaŭ indas legi kaj kunligi, ĉar ili kompletigas unu la alian.

Geografia particularismo ankaŭ estas fonto de religia particularismo. Palestino estis lando de komerco pro sia mara marbordo kaj estis ĉ la limo inter la Egipta Imperio kaj la Persa Imperio. Ĉi tiuj du civilizacioj ankaŭ konis monoteismon, kiu ne estis a

Juda invento. Aliflanke, Israelo, norda ŝtato, estis sub persa influo, Judeo (Juda) en la sudo estis sub egipta influo. La disiĝo estis neevitebla.

La Unua Eliro al Babilono signifis ke la deportitaj judoj kunportis ĉe sia reveno, kiel estis ofte la kazo, multajn elementojn de la civilizo kiun ili foriris. La kreado de la mondo, prapeko, la Babela Turo, la Inundo, kaj eĉla strikta observado de la sabato estas babilonaj. Neniu antaŭ la juda teksto menciis la sabaton antaŭ la reveno de la Eliro.

La Diasporo estis signifa ĉe en la konata mondo tiutempe. Se la juda popolo disvolviĝis, tio neniel estis surbaze de etna, ĉar ili asimiliĝis al la regionoj kie ili vivis. En Antioĥio, multe antaŭ la apero de la Vulgara Epoko, la plimulto de la tre granda juda komunumo estis de transformita origino kaj ne de naskiĝo. La "juda geno", fantazio de la nazioj, estis pura rubo. La asimilado estis tia ke la hebrea estis anstataŭigita per la greka kiel la parola lingvo, la hebrea iĝanta rezervita por kultado. Ankaŭ ne vane kristanoj alfrontitaj kun la sama fenomeno havas la Novan Testamenton tradukita al la greka (La Septuaginto).

La demando pri mono ankaŭ ĉeestis en judismo. Ĉar ĉu vira judo pli ol 20-jara devis pagi dekonaŭon por la templo en Jerusalemo, kolosaj sumoj cirkulis. Estas la kasto de Sadukeoj, veraj kunlaborantoj kun la romianoj (la Katolika Eklezio faros la samon sub Vichy), kiu administros la venon. Estis giganta interspaco inter la riĉaj pastroj kaj la malriĉa juda popolo.

Kautsky ankaŭ analizas ke la granda diferenco inter la juda dio kaj la aliaj estis ke li kreis la Elektitan Popolon respondeca por dominado de ĉiuj aliaj, ne integri ilin, nek konverti ilin, sed subpremante ilin. Kiam Charles de Gaulle parolis, post la Sestaga Milito, pri "memfida kaj reganta popolo", li citis, verŝajne sen scii tion, Karl Kautsky. Ĉi tio klarigas multajn aferojn, hieraŭ kiel hodiaŭ, en la agado de la ŝtato Israelo kontraŭ la palestina popolo.

Karl Kautsky notas: "La mesianismo de la resto de judismo, inkluzive de tiu de la zelotoj, estis pure nacia. Submeti aliajn popolojn al juda mondregado, anstataŭ roma regado, venĝante kontraŭ la popoloj, kiuj premis kaj mistraktis la judojn, tia estis la enhavo de ilia mesiana atendo.

Tiu de la Kristana Komunumo estis malsama. Ŝi ankaŭ estis jud-patriota kaj kontraŭ-romia. La renverso de eksterlanda regado estis la antaŭkondiĉo por iu liberigo. Tamen la sekvantoj de la Kristana Komunumo ne intencis halti tie. Ne temis nur pri forigo de la jugo de fremdaj despotoj, sed de tiu de ĉiuj despotoj, inkluzive de tiuj el la lando. Ili vokis nur la homojn, kiuj estis rompigitaj kaj ŝarĝitaj, aliĝi al ili, la Tago de Juĝo devis esti ilia venĝo kontraŭ ĉiuj riĉuloj kaj potenculoj. » Estis tre klare klasa dimensio al ĉi tiu atendo.

La Kvar Sektoj

La intereso de la verko estas ankaŭ en la distingo kiun Kautsky faras inter la malsamaj fluoj (sektoj) de judismo. Unue estas la Fariseoj, subtenantoj de la Destino spurita de Dio kaj la agado de la homo havas malmulte por fari en ĉi tiu afero de Savo. Poste estas la Sadukeoj, kiuj opinias, ke Dio havas nenion por fari en ĉi tiu rakonto kaj ke ĉio dependas de la homo.

En la tempo de la Makabeoj, la predikisto Salomono proklamis: "Estas pli bone esti vivanta hundo ol mortinta leono". Kristanismo estos alfrontita kun la sama disiĝo ĉe siaj komencoj kun Pelage, tiam estas la vico de Katolikismo kun la Kvietismo de Fénelon sub la malnova reĝimo. Por Kautsky, la Fariseoj estas la popolo kaj la Sadukeoj, la pastra kasto, ĝi ja estis klasdivido.

Apud, tute memstare, estas la Esenoj, kiuj praktikas komunuman monaĥan vivon ili ne estas anakerotoj, sed cenobitoj; Ili praktikas, rande, ne en la urboj, sed en la kamparo, "konsumismon". La opinio de Kautsky estus plene konfirmita per la eltrovo de la Morta Maro Volvlibroj en 1947.

Ne volante atendi la alvenon de la Mesio, ili tuj rimarkas ĉi tie kaj nun sian deziron al feliĉo. Ili estos preskaŭ 4 000, ili havas nenion propran, sed ĉio estas komuna. Ili malakceptas sklavecon,

praktiki agrikulturon kaj metiojn. Ili ignoras familion kaj geedziĝon, adoptante aliulojn. Iuj estas ĉastaj kaj, samtempe, aliaj praktikas kolektivan alproprigon de virinoj.

La Fariseoj finos preni la lokon de la Sadukeoj mobilizante la homojn kaj iĝante la mastroj siavice. Ili tiam estos anstataŭ igitaj per la Zelotoj, la Kvara Sekto kiu rekomendos Ribelon. Ili havas preskaŭ la saman doktrinon kiel la Fariseoj ĉe la komenco. Ili kunfandiĝos kun la banditoj (gangsteroj de la tempo) kiuj travagas Palestinon dum milito kontraŭ la potenco en loko. Estas ja klasbatalo kiu estas en risko. En tiu tempo, la senhejmeco de judaj proletoj multe disvolviĝis. La verkinto notas ke la Apokalipso de Sankta Johano estas alvoko por ribelo sur la tero. Kion mi ankaŭ skribis en mia teksto: "Ĉu la Skriboj de Sankta Johano estas gnostikaj?". Ne leginte Kautsky, ni diris la samon. Ne estas ŝ anco, estas nur renkontoj diris Paul Éluard. La armilo de la zelotoj estas kurba ponardo (sica en la latina), tial ilia nomo Sicarii kiu estos atribuita al ili.

La kvina sekto

La ĉefa tezo de Kautsky pri la komenco de kristanismo estas ke ĝi estas "Komunismo de konsumo", ne komunismo de produktado. Ĉi tio ne povis daŭri longe, ĉar ĉi tiu "komunismo" baziĝis sur tio, kion la sekvantoj trovis konsumi kaj ne sur tio, kion ili produktis. Laŭ la argumentoj donitaj, la tezo estas konvinka.

"Ĉi tiu formo de komunismo tre allogis la proletojn de la Antikveco (Difino de proleto: Civitano de la lasta klaso de la popolo, esceptita de impostoj, kaj nur kapabla esti utila al la ŝtato per siaj posteuloj) kiuj ne estis sekure manĝi ĉutage. Ĝi estis malpli alloga por sklavoj al kiuj normale garantiis certa vivtenado de siaj mastroj." Tial la apostolo Paŭlo (tiu de la gojoj, la necirkumcidito) pravigis sklavecon, tio ne estis lia klientaro.

Ernest Renan diris ankaŭ: "Se vi volas havi precizan ideon pri kiaj estis la unuaj kristanaj komunumoj, ne komparu ilin kun la religiaj komunumoj de niaj tagoj; prefere ili similas lokajn sekciojn de la Internacia Laborista Asocio. Kion Friedrich Engels konfirmis. Kautsky ankaŭ montras kiel ni iris

de iom sekreta societo de revolucia komploto ĝis politiko de submetiĝo al la Romia Imperio, kontraŭ prebendoj. Ĝi estas la Evangelio de Mathieu (kiu falsigos la unuajn tekstojn igante malriĉajn (socie) malriĉajn spirite kaj ĝi samtempe forviŝos la damnon de la riĉuloj.

Estas ankaŭ okulfrape rimarki, ke en la Malnova Testamento, preskaŭ ne temas pri la Resurekto de la mortintoj. Kristanismo venkis super judismo inventante Paradizon kiu ofertis esperon post morto. Precipe post kiam la "revolucia" aspekto kontraŭ la Romia Imperio por la nacia liberigo de Palestino estis tute sufokita de la evoluo de la pastraro, kiu laŭ vorte vendos sin al la imperio por akiri rekonon kaj prebendojn.

Sinkretismo, kiu ne parolas sian nomon

Kiam Feliĉo ne plu eblis sur la tero pro elpelo de la romianoj el Palestino, estis necese proponi eskatologian perspektivon, la ĉela Paradizo anstataŭ is la teran Feliĉon. Oni ne kaptas muŝojn per vinagro. La unuaj kristanoj devis preni la ideon de Platono. Ni ankaŭ trovas multajn ideojn de Seneca en la Nova Testamento, kaj eĉritajn praktikojn de mitra kultado, kiel ekzemple la Lasta Vespermanĝo. Por Kautsky: "la Evangelioj estas esence nenio pli ol kolekto de diraĵoj kaj anekdotoj."

Kiel mi ofte skribis, kristanismo ŝtelis ĉion kaj de ĉiuj, ĝi estas samaria sinkretismo, ni trovas ĉion ĉiuj niveloj de la Kredo. Ili estas rabistoj, estas nenio surpriza, ke la Katolika Eklezio proklamis sin "Romia", ili estas de la sama raso.

Tio ankaŭ ebligis pli apartiĝi de judismo, el kiu venis kristanismo. Inter la judoj, kie ni estis el la Elektita Popolo, kaj ĝi estis sankta pano, se ni ne estis, kaj ĝi estis "moviĝu, estas nenio por vidi".

Mi rekomendas, ke vi legu la verkojn de Philippe Simonnot pri Ekonomio kaj Religioj, kaj precipe pri Kristanismo. Le Paradis permesis tre enspezigan monkoklekton, kion vi ne farus por havi lokon tie. Ĉi tiu "investo je la vido", por eltiri la "benitan parton" de la religia Kapitalo, estis poste kompletigita per alia brila inventaĵo: Purgatorio, kiu donis iom da ŝanco al la malfeliĉuloj, kiuj ne bone kondukis en sia vivo, kun financo. kompreneble. Nenio iam estas libera en ĉi tiu mondo.

Kiam en 392, kristanismo iĝis " Oficiala Religio " de imperiestro Teodosio la 1-a, tiuj " inventoj " estis gravuritaj en ŝ tonoj kaj daŭ re daŭ ris. Ĝiankaŭ montras ke la Romia Imperio estis bazita sur la rabado de konkeritaj Provincoj kaj landoj. Kiam restas nenio por prirabi, la imperio kolapsos en la Okcidento por pluvivi por tempo en la Oriento.

La romianoj prirabis ĉion, en la sciencoj, la artoj, la filozofio, ili prirabis la grekojn, ili estis nur plagiistoj. En la periodo de degenero, granda nombro da romianoj rifuĝis en stoikismo, kiu serĉas Felicon, ne en Plezuro, sed en Virto. Kiu iel pavigas la vojon al kristanismo kiu instruis valon de larmoj sur tero kaj ĉelo pretere.

Kautsky prave rimarkas, ke ju pli malfrue estas faritaj la Evangelioj , des pli pligrandiĝas la nombro de mirakloj. Ju pli da antaŭ diroj de eventoj montriĝas ĝustaj, kiam la eventoj jam okazis.

Veti je la gajninto ĉe la fino de la vetkuro ĉiam estas pli sekura. Kristanismo tiel pruntis el la juda metodo: skribi profetaĵojn en Genezo kiuj jam estis plenumitaj. Tiel, ni ne povas fari eraron kaj tiam ni krias al la Dia ! Ekzistas ankaŭ alia aspekto levita, tiu de la malamo al la judoj, " murdistoj de Kristo ", la bazo de dumiljara antisemitismo por liberigi sin de la origina juda matrico.

Li ankaŭ antaŭ vidas multajn verkojn de raciisma kaj liberpensula ekzegezo kontestante la plej etan historian kaj teran ekziston de la " Kristo " kaj " Jesuo ", kiujn li rememoris estis tre disvastigita nomo kaj

ke " Mesioj " pledantaj la liberigan ribelon de la romia jugo, estis en ĉiu angulo de la temploj. Eĉ Bruno Bauer venis al la sama konkludo. Ĝiankaŭ detaligas ĝuste ĉiujn falsajn ojn, la interpoladojn, kiuj estis faritaj en falsado de pli malnovaj tekstoj, kiel en tiuj de Tacito aŭ de Flavio Josepho. Ne estas vorto, kiun la hodiaŭaj Liberpensuloj povus nei. La proceso de Jesuo estas karikaturo de romia juro. La verkistoj de la Evangelioj estis tute sensciaj. Romia prokuratoro neniam povus havi la rajton de pardono, kiel por Barabas.

Kristanismo unue disvolviĝis ene de la juda socio, poste apartiĝis de ĝi por malfermiĝi al la mondo, tio estas, por ĝin konkeri. Li komence apogis sin sur la luktantaj proletoj, kaj kiam estos atingita kritika maso, li aliĝis al la roma potenco, en oferto de servo kaj fideleco. Unue li diros, ke estas pli facile meti kamelon tra okulo de kudrilo ol doni Paradizon al la riĉuloj. Kaj tiam, Paŭlo diros " Ne ekzistas aŭ toritato, kiu ne venas de Dio aŭ ne estas libere donita de Li. Sekve, la sklavo devas obei la Majstron kiel la Edzino faras sian edzon ."

La disiĝo okazos pri la demando de cirkumcido. Ĉar la romianoj rigardis ĉi tiun seksan kripligon kun hororo, Paŭlo malpermesis ĝin kontraŭ Petro. Estas la Apostolo de la Gentoj, la Goyo, kiu venkos. Li estas la vera fondinto de kristanismo. La recepto " Ni prenas potencon maldekstre, ni regas dekstre " estos uzata multfoje en la historio, precipe de François Mitterrand, inda studento de la maristoj. Kautsky diras tion tre bone: " En sia triumfa marŝo, la proleta komunisma helporganizo transformiĝis en la plej potenca maŝino de regado kaj ekspluatado en la mondo. Tiu ĉi dialektika procezo estas neniel unika. La krucumita Mesio estis nek la unua nek la lasta venkinto, kiu finfine turnis kontraŭ sia propra Popolo la armeojn, kiuj donis al li venkon, kaj uzis ilin por subpremi ilin kaj redukti ilin al nenio. Cezaro kaj Napoleono ankaŭ estis la frukto de la venko de demokratio. »

Venis la tempo por falsaj oĵoj kaj submetiĝo

Kristanismo do ege evoluos, inter la romiaj elitoj, tio estas klare atestita sub komodo. La Eklezio tiam devos falsi, interpoli kaj fraŭdi la antikvajn tekstojn por ke de ribelo, ĝi rekomendas submetiĝon al la potenculoj. Ŝi ne povos forviŝi ĉion ĉi tie

kie restas spuroj de la primitiva Eklezio, kiuj estas la ĝojo de raciismaj ekzegetoj kaj liberpensuloj. Tiel, la elekto de la papo (Episkopo de Romo) fare de la pastroj de Romo estas supervivo de la Eklezio de la Unuaj tagoj. La kardinaloj ŝuuj tenas paroĥon en Romo kaj kiel paroĥestroj ili voĉdonas por la elekto de la Episkopo de Romo moknomita la Papo.

Aliflanke, Paŭlo kaj Mateo plifortigos la reakcian karakteron jam venantan de la Torao, la Mozaika Leĝo kiu estas la aro de preskriboj donitaj de Moseo al la juda popolo. Por ili la submetiĝo devas esti totala, precipe por virinoj: "La virinoj restu silentaj en assembleoj, ĉar ili ne havas permeson paroli; sed ili restu en submetiĝo, kiel diras la Leĝo. Kaj se ili volas ricevi klarigojn, ili devus demandi siajn edzojn hejme. Ĉar estas honte por virino paroli en la kunveno. » (Epistolo al Korintanoj 14, 34-35). Tiuj, kiuj prezentas Islamon kiel la solan mizoginan religion, devus relegi la fondajn tekstojn de la pseŭdo "Jude-kristanismo", kiun ili defendas kiel la valoroj de sia kara Okcidento.

Ankaŭ Pierre ne estis forlasita: „Vi servistoj, estu submetitaj kun ĉia respekto al viaj mastroj, ne nur al tiuj, kiuj estas bonaj kaj bonfaraj, sed ankaŭ al tiuj, kiuj estas kanajloj. Ja estas graco porti pro la konscienco antaŭ Dio, la dolorojn, kiujn oni suferas maljuste. Efektive, se vi eltenas batojn pro tio, ke vi faris eraron, kian honoron vi povas atendi de ĝi? Sed se vi elportas suferon pro bonfarado, tio estas graco antaŭ Dio. »

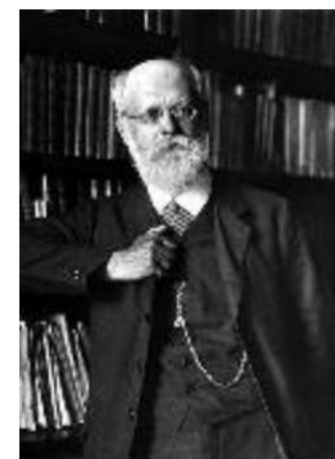
La rondo estis fermita. Kautsky skribas ke de la momento kiam kristanismo ĉesis esti Revolucia, ĉio restis por la malriĉa kristano estis la sola konsolpremio de esti egala kun lia majstro ... antaŭ Dio nur. En la 1990-aj jaroj, gvidanto de la franca centro de kristanaj dungantoj rememoris: "Ni estas egalaj antaŭ Dio, ne antaŭ Homoj. Ni povas eksigi kun Amo. »

La libro de Kautsky ankaŭ kontraŭvole kaj retroaktive montras tempon, kiam la "Partio" zorgis pri religioj kaj ne konsideris, ke ĝi estas "privata afero por la Partio", sed ke male la "Partio" devis feroce batali kontraŭ religio. Lia estonta perfido, igante lin sekvanto de la "privata materio-religio", kiun ŝuuj kapitulacintoj kaj perfiduloj de marksismo prenos, estas skribita sur la dorso de tiuj helaj paĝoj pri la Origino de kristanismo. Estas Lenin, kiu transprenos

toro per klare indikado de la revolucia pozicio: religio devas esti privata afero por la ŝtato, ne por la partio.

Ankaŭ estas granda dozo de neintencita humuro en ĝiaj paĝoj. Li notas ke socialisma ministerialismo estis malpermesita, ĉar ĝi donis pravigajn argumentojn al anarkiismaj kritikoj kaj ke tiu "klasa kunlaboro" povis nur konduki al "fortigo de duonanarkiisma kaj kontraŭ-social-demokrata uniismo". Li respondis ankaŭ, ke la necesa socialdemokrata burokratio (funkciuloj, konstantaj oficistoj, ĵurnalistoj, ktp.) ne povas konduki al la konstitucio de nova pastra klaso, kiel en la kristanismo, kiu perfidos la socialisman aferon. Ĉu metodo por forpeli la sorton aŭ Antaŭ senton, ankaŭ brilan, sed katastrofan por la laborista klaso?

Ni lasu la lastan pozitivan vorton al Karl Kautsky pri la intereso de tiu ĉi verko: "Por ke la Proletaro estu socie atentema, konsciiĝu pri si, politike maturu kaj aliru la tutmondan pensadon, la studon de la historia procezo gvidata de; la materiisma koncepto de Historio estas esenca. Ankaŭ, por ni, la esplorado de la pasinteco, for de esti fantazio de amanto de malnovaj libroj, estas potenca armilo destinita por la bataloj de la nunaj tempoj, por akceli la realigon de pli bona estonteco."

Scio kaj instruo ĉiam prepariĝas por Liberigo kaj Emanciĝo.

Christian Eyschen

La Origino de Kristanismo de Karl Kautsky, Éditions Syllepse, 485 p., €25

Marcion, Doktismo kaj Gnostikismo

Por indiki la Kriston de Apolinar de Laodikeo (dua duono de la 4-a jarcento) dotita per " nekompleta " homo, korpo sen animo, estis uzata la esprimo "Kristo en karno-aspekto ". Tiu ĉi esprimo estigis deflankiĝon de la doktrino: certaj apolinanoj asertis, ke la korpo de Kristo ne estas el homa karno, sed ke ĝi estas etera korpo donanta nur la impreson, ke ĝi estas el karno. En la eklezia tradicio, ĉi tiu devio estas nomita docetismo (el la greka dokeo, "aspekto"); ĝia iniciatinto estus certa Marcion du Pont (kiu, nepre, ne povus esti el la 2-a jarcento kiel asertas patristikuloj).

La viro

Pri la karaktero de Marcion, la protestanta teologo Adolf von Harnack (aŭ toro de fama libro pri tiu ĉi rolulo) instruas nin malmulte: li fidis preskaŭ tute al la datumoj de la eklezia tradicio sen klopodi kontroli ilian verecon: ĉar li, kiel por la Eklezio; , Marcion estis viro de la 2-a jarcento ; li estus naskita ne pli malfrue ol la jaro 85, en Sinope, urbo Ponto, en familio kiu povus esti de juda origino (harnack-hipotezo) kaj kiu estus konvertinta al kristanismo.

Lia Patro farintus la episkopo aŭ unu el la episkopoj de ĉi tiu urbo. Marcion estus irinta al Romo kaj estus (ni ne scias kial) aĉetinta sian eniron en la Preĝejon de la imperia ĉefurbo ĉirkaŭ la jaro 140; sed pro doktrina devio, li estis ekskludita en 144.

Konvinkita ke lia doktrino estas vera kristanismo, Marcion kreis sian propran Eklezion kiu brilis hele, disvastiĝis tra la Empiro kaj daŭris tri aŭ kvar jarcentojn antaŭ ol formorti. Marcion estus mortinta ĉirkaŭ la jaro 160; sed ni konas nek la precizan daton, nek la lokon, nek la cirkonstancojn de tiu ĉi morto.

La intelekta vojaĝo kaj la doktrino post Harnack

Marcion ekiras de la sekva konstato: por li, la dio de la Biblio (la Yahweh de la judoj) ne korespondis kun la ideo, kiun li havis pri la dieco, kies ĉefaj virtoj estu bonfaro kaj bonvolemo. En tio, Marcion estis sendube influita per la filozofioj de Platono kaj Aristotelo, sed Harnack neniam traktas la temon. Aliflanke, la germana teologo rekonas la eraron de tradicio kiam ĝi prezentas

cifereca revuo de la Internacia Rondo de Racionalisma Ekzegezo

marcion sub la influo de la gnostika cerdon. Li skribas: " Kelkaj Patroj de la Eklezio, sekvante Ireneon, misproporcio troigis ĉ tiun influon por malaltigi la originalecon de Marcion kaj subigi lin al nuna Gnostikismo [...]; la rilato de dependeco en kiu Ireneo kaj Hippolytus (same kiel la Eŭ sebian Eklezia Historio, IV/11, 1-2) metis Marcionon, estas bazita sur eraro, eĉfalsaĵ o .

Kie Harnack iĝas interesa estas en la parto de sia libro kie li mergas nin en la studon de la intelekta evoluo de Marcion kaj en la ekspozicio de sia doktrino. Harnack sugestas (sen diri ĝin eksplicite) ke Marcion havis la Malnovan Testamenton tradukitan en la grekan fare de la judo Aquila, lia samtempulo, ankaŭ hejmanto de Sinope. El tiu ĉ legado, li rimarkis ne nur la koleran, perfortan kaj foje eĉsangan soifan karakteron de la biblia Kreinto, sed ankaŭ liajn malperfektaĵojn kaj sian malzorgemon en la krea laboro al li atribuita. Li poste kalkulos ilin en siaj Antitezoj.

Kiel Marcion, laŭ Harnack, komprenis la Malnovan Testamenton ?

" Marcion restis fidela al la jud-kristana tradicio identigante la kreadon de la mondo kaj la Dion de la Judoj, kaj vidante en la Malnova Testamento ne kolekton de mensogoj sed la sinceran prezenton de reala historio [...].

“ Marciono ankaŭ rekonis la homon, laŭ la Genezo-rakonto, kiel la celon de la kreado; sed, en, sia juĝo pri ĉ tiu " kreado ", li alvenas al tute alia rezulto ol la judoj kaj kristanoj de la Granda Eklezio - la krono kreado de homo estas bedaŭrinda tragedio pri kiu la Kreinto sola estas kulpa; ĉar:

1. Dio (la Kreinto) certe komunikis sian propran substancon al la homo enspirante en li la animon kaj tiel donis al li pli ol sian bildon kaj similecon. Tamen, ĉ tiu dia substanco ne nur estas nekompleta kaj malstabila, sed malbona materio estis aldonita al ĝi de Dio (la Kreinto) aldonante karnon al ĝi. Tiel, ĉu pro manka boneco, ĉu pro manko de antaŭvido, ĉu pro manko de forto de la Kreinto – Marcion lasis ĉ tiun demandon malfermita, sed li akceptis ĉujn tiujn mankojn samtempe – ni finas kun mizera, malforta laboro, kiu ne estis eĉsenmorta, sed elmontrita al morto.

Marcion, Docetismo kaj Gnostikismo

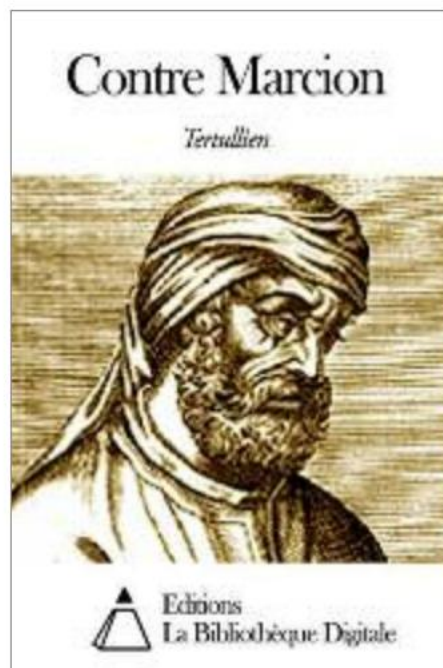
2. Ĉi tiu laboro estis apenaŭ finita, kiam en la Kreinto, kiel ĉam ĉe despotoj, ekestis la ĉ aluza maltrankvilo povi malbonigi lian honoron; li do montris sin ĉ aluza pri la homo kaj rifuzis al li aliron al la arbo de scio kaj vivo; krome, en sia malforteco li ne sukcesis malhelpi unu el siaj anĝeloj deturni sin de li kaj tiam ne ripozis ĝis li ankaŭ deturnis la homon de sia Kreinto.

3. Tiel okazis la katastrofo: la homo lasis sin esti tentata de la diablo (la ribelema anĝelo) kaj fariĝis malobeema al sia Kreinto. Tiu ĉ katastrofo tute surprizis la Kreinton kaj li pentis, ke li kreis la homon ; li forpelis lin el la paradizo (tera) por reakiri lin ekster ĝi per ĉuj rimedoj. Ankaŭ por ĝia aŭ toro la homo estas fiaskinta kreaĵo, aborto [...].

La homaro do troviĝis en lamentinda, nekredeble malgaja kaj malespera stato: origine farita en naŭ za maniero, malforta kaj malriĉa, malfortigita eĉpli de praa peko kaj eĉpli mallumigita de sia manka scio, ĝi estas resendita el Paradizo, falinta en la abomeninda kaj turmentita mondo, kie ŝi alfrontas sian justan, fervoran kaj koleran " Patron ", kiu severe punas ĉun inklinon de la homo al la materialo, donas striktajn leĝojn kaj kruele asertas sian rajton je venĝo [...].

“Post la origina falo, homoj tute forgesis Dion (la Kreinto), sed li elektis Abrahamon kaj lian genlinion por igi sin denove aŭ dita de homoj, kaj post doni la Leĝon, per Moseo, al la posteuloj de Abraham bezonis ĝuste ĉ tiun Leĝon por tenu la judan popolon proksime al li; li ankaŭ devis venki, dank' al la misio (de la Sanktita Militisto), la aliajn popolojn, kiuj, sekvante la diablon (la ribelanĝelon), iradis en la nokto de malpieco kaj politeismo. Kvankam ili ricevas naturan scion pri Dio (la kreinto-dio), paganoj ne havas alian manieron reveni al la kreinto-dio ol fariĝante judoj, tio estas, prozelitoj; ĉar ĉuj promesoj de tera feliĉo kaj estonta regno de gloro validas por la Elektita Popolo .”

Estas sendube manko de kohereco en ĉ tiu scenaro (ekzemple, kion Marcion diras pri la Moisiac-leĝo, li povus esti dirinta pri ĉuj leĝoj, precipe tiu de la pax romana). Sed estas alia, multe pli grava anomalio, pri kiu mi revenos malsupre.

Intertempe, ni ne forgesu, ke Marcion neniam pretendis esti la kreinto de sistemo tute naskita el sia imago; simpla manifestacianto de la jud-kristana drivo, li ekiris de antaŭ ekzistantaj tekstoj, kiujn li korektis kaj al kiuj li aldonis klarigajn interpretojn. Mi eĉpensas, ke lia bona dio estas pruntita de novplatonismo. Jen kion Harnack diras, pruntante de la kontraŭ uloj de Marcion, kiuj citas lin:

La pli alta dio estas bona de naturo; pli bone, li estas "dotita nur per bono kaj ĉa bono" (Tertuliano, Kontraŭ Marcion, Red. du Cerf, 1990, I/6, 1).

Ĉi tio signifas, laŭ mi, ke ni povas nomi lin nur Khrestos, Christus, Kristo, "la Bona", kaj ne "Jesuo Kristo". "Li estas spirito, sed sana spirito [spiritus salutaris]."

Harnack konkludas: "Ĝuste do per efiko de sia supera kaj esenca boneco, ke Kristo liberigis la homon de la Leĝo kaj la Leĝdonanto, kaj estas pro homo ke li prenis la zorgon descendi de la tria ĉelo al ĉi tiu malriĉa planedo; estas por li ke, en ĉi tiu malgranda loko de la Kreinto, li estis krucumita [...]. Li alportas elaĉeton al la tuta Homaro, ĉar ĉiuj estas pekuloj."

En la senco de Marcion, la homa korpo, ĉar ĝi devenas de materio, estas fundamente malbona; "do, la Liberiganto ne povis supozi ĝin nek submetiĝi al la hontinda ordo de reproduktado". Ĝuste do en hom-aperanta korpo Kristo malsupreniris al la Tero, "fikcia korpo". Sed Harnack aldonas: "En la Antikvo, Docetismo ne signifis la samon kiel hodiaŭ, ĉar ni ne eltiris la konkludojn, kiujn ni kredas, ke ni devus tiri. Kompare kun naturaj homaj korpoj, la korpo de Kristo estis fantomo [fantasma]; [...] sed Kristo, aperante en homa manifestiĝo, metis sin en pozicion senti, agi kaj suferi kiel homo, kvankam la identeco kun nature generita korpo de karno estis nur ŝajna, ĉar mankis la substanco de la karno." ... La malplej ni povas diri estas ke ĉi tiuj klarigoj mankas kohereco.

Tamen, Harnack notas ĉe la malsupro de la paĝo: "Laŭ Hippolito (refutatio, X, 19), Kristo estis "la interna homo"; sed tio ne estas klara." Mi devas diri, ke Harnack pli facile komprenus la fenomenon, se, gvidite de Hippolyte, li estus farinta la ligon kun la "nekompleta homo" de Apollinaro el Laodikeo: Kristo, sana spirito, faris sin korpo sen animo, nesentema; korpo, inerta per si mem; ĝi estas la sana spirito, kiu animas lin kaj kiu igas lin fari tion, kion li volas. Tion atestas Origeno en sia Kontraŭ Celso kie li montras, ke, dum sia mortonta vivo, Kristo alprenis diversajn formojn, kiel li juĝis konvene, kaj ke tiuj variadoj ne kontraŭstaris al la leĝoj de la materio. Li skribas (3, 41): "Se iu skandalas pro niaj asertoj pri la korpo de Jesuo, li konsultu la grekojn (kp. Stoikismo kaj Timeo de Platono). Ili instruas, ke la materio estas per si mem sen ia kvalito, ke ĝi do alprenas tiujn, kiujn Dio donas al ĝi indiferece, kaj ke ĝi ofte ŝanĝiĝas. Se ĉi tiu doktrino estas ĝusta, kiel ni povas surpriziĝi, ke la korpo de Jesuo, laŭ la permeso de Dio, estis transformita?"

Ni povas do dedukti, ke la Spirito povus doni al sia senpasia interno, jen konsekvencon, solidan formon, jen eteran formon. Sur la kruco ne suferis la Spirito, nek la nesenca korpo; sed la korpo estis forlasita sur la teron, dum la Spirito supreniris al la tria ĉelo.

Harnack reakiras sian komprenon kiam li skribas: "La fakto ke morto estis morto sur kruco estis precipe konvena por Marcion, ĉar la kreinto de la mondo prononcis la malbenon sur ĉi kaj tial ne prenis ĉi en konsideron por sia Kristo (la Sanktita-Militisto); ĝi estis la plej certa pruvo, ke la manifestita Kristo ne apartenas al la Kreinto de la mondo. La reprezento de elaĉeto estis ankaŭ agrabla al li, ĉar oni ne aĉetas tion, kion oni posedas; homoj do estis fremdaj al la bona dio, kaj li devis ilin akiri; sed samtempe, en ĉi tiu akiro de fremduloj, montriĝas lia amo, kiu superas ĉian racion."

Tiel, la Dio de la Judoj kaj lia ĉarto, la Malnova Testamento, devas nepre fariĝi la vera malamiko de Marcion.

Laŭ Harnack, Kristanismo de la tempo de Marcion havis la kvar kanonajn Evangeliojn (kiu, por mi, lokas lin almenaŭ ĉe la fino de la 4-a jarcento). Por Marcion, ĉiuj estis judigitaj. Tamen, li diris al si, devas esti aŭtentika. Harnack, farante tion la interpretisto de marcionita penso, skribas: "Ni devas trovi ĝin inter la kvar transdonitaj evangelioj, ĉar Kristo ne povas permesi ke ĝi tute malaperu."

Kiu el la kvar Canonicals estas la aŭ tentika? Harnack respondas: "Tertuliano rakontas al ni, ke Marciono ekzamenis ilin ĉiujn en la antitezo, kaj ankaŭ tion ni povas konkludi el la informoj donitaj de Ireneo kaj Origeno. Li unue konstatas, ke la unuaj apostoloj skribis nenion mem [...], sed ni ne scias kie li pensis scii ĉi tion.

Sekve, la nomoj donitaj al la evangelioj de "Mateo" kaj "Johano" tuj malkaŝiĝis kiel falsaĵoj; Tamen, estas ne nur la nomoj kiuj estis falsitaj, sed la kvar evangelioj en sia nuna stato: en sia superskribo kiel en sia enhavo, ili estas falsaĵoj de la judaizistoj [...]. Tamen unu el ili ne estis falsita, sed, kiel la epistoloj de Paŭlo, nur falsita; alie la evangelio de la vero malaperus [...]. Evidente, li devis tuj malakcepti la evangelion de Mateo (kiu diras, ke Jesuo venis por perfektigi la Leĝon kaj la Profetojn). Same, en la kvara Evangelio, la prologo ("Li venis en sian domajnnon"), la alta aprezo de Johano la antaŭulo, la geedziĝo en Kana, ktp., sed ankaŭ la tuta mistikismo specifa al malfrua judismo, devis esti ege gravaj. al li malsimpatia, eĉse tiu aŭ alia vorto inter aliaj povus delogi lin, ekzemple "ĉiuj, kiuj venis antaŭ mi, estas ŝtelistoj kaj murdistoj". La elekto do devis fali aŭ sur Luc aŭ sur Marc.

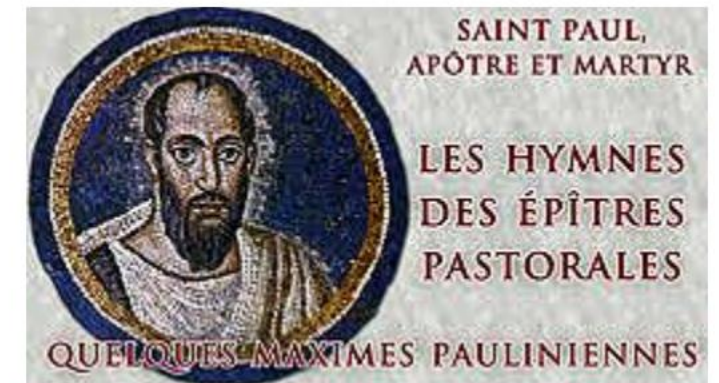
Por ĉi-lasto, la fakto ke ĝi ne inkludis antaŭrakonton (antaŭ Jesuo) argumentis en sia favoro, sed kontraŭ ĝi estis la nesufiĉo de la vortoj de Jesuo, kaj Marcion devis esti aparte sentema al tio (precipe la granda diskurso en la ebenaĵo, Luko, 6/17 ĝis 49)". Mi ŝatus aldoni, ke en la tempo, kiam Marcion faris sian elekton, Marko eble ne enhavis la Pasion, Morton kaj Resurekton de Jesuo.

La elekto de Marcion falis sur Luc. Sed, preter la supraj kialoj menciitaj, estus doktrina rilato inter Luko kaj la Paŭlinaj Epistoloj, kiu decidis Marcionon, precipe la Epistolon al la Galatoj kaj la Epistolon al la Romanoj: "En Paŭlo mem, skribas Harnack, precipe en la Epistolo al la Romanoj. la Galatoj, estis, en la okuloj de Marcion, du gvidaj steloj, kiujn sufiĉis sekvi por eskapi de la labirinto de malbonaj tradicioj kaj alveni al certa vojo: unue, Paŭlo klarigas ke "estas nur unu Evangelio kaj li reprezentas ĝin sole, kiel li ricevis ĝin en aparta maniero (ravitante al la tria ĉelo); tiam, li ankaŭ klarigas ke ĉiuj aliaj proklamas falsitan judaizan Evangelion, kaj ke li tial devas kontraŭbatali ĝin kiel dependanta de erara kredo asertante ke la Patro de Jesuo Kristo (prefere "de Kristo") estas identa al la Kreinto de

mondo, la dio de la Malnova Testamento. Laŭ Harnack, Marcion reprezentis tiujn falsajn apostolojn laŭ la sekva maniero:

"Jesuo elektis ilin (la Dek du) kaj faris grandajn penojn por ili; sed li mem ne sukcesis, dum sia vivo, igi ilin daŭran kredi, ke li estas la Filo de fremda dio kaj ne tiu de la dio de la Malnova Testamento [...]. Kvankam la ĉela voĉo klare deklaris dum la transfiguriĝo, ke ne Moseo kaj Elija ni devas aŭ skulti, sed Kristo [...]. Marcion finas ke Paul estis vokita fare de Kristo kiel la Apostolo per ekscelenco, por kontraŭbatali malveran predikadon; devas do nepre ekzisti Evangelio, kiu ne estis skribita de iu homo, sed kiu estis rekte transdonita de Kristo (al Paŭlo)." Kaj ĉi tiu Evangelio estas tiu, kiu post la judismo ricevis la titolon Laŭ Luko.

Por restarigi la aŭtentan tekston de la Evangelio kaj la Pauline Epistoloj, Marcion okupiĝus pri "ilia purigo de judaj interpoladoj". Li kompletigis ĉi tiun verkon per "la granda kritika verko, antitezo, kiu devis pruvi la nekongruecon de la Malnova Testamento, havante (laŭ li) alian dion kiel aŭtoro, kun la Evangelio [...]. Kiam li estis kompletiginta sian laboron (en 144 laŭ tradicio), li prezentis sin antaŭ la romia komunumo kaj postulis de siaj presbiteroj (Hipolito ne mencias ajnan episkopon) ke ili prenu pozicion pri lia laboro kaj tiel pri lia doktrino [...].

]. Por la diskuto, Marcion komencis de Luko, 6/43, "la bona kaj la malbona arbo".

La vortoj de Luko, 5/36f., eĉpli eksplikitaj en liaj okuloj ("nova vino, malnovaj felsakoj"), ŝajnas jam roli ĉi-momente; ĉiukaze ĝi ankaŭ donis bazon al la klarigoj de Marcion. La du citaĵoj, pro sia akcentita antiteza formo, estas aparte taŭgaj, fakte, kiel deirpunktoj por marcionita doktrino. La babiladoj finiĝis kun severa defio al tiu doktrino de Marcion, kiu estis sen precedenco, kaj la ekskludo de ĉi-lasto. Estus tiam, ke Marcion kreus sian propran Eklezion, "grandan Eklezion formitan de organizitaj kaj strukturitaj komunumoj". Li mem estis nomita "la episkopo" fare de lia popolo.

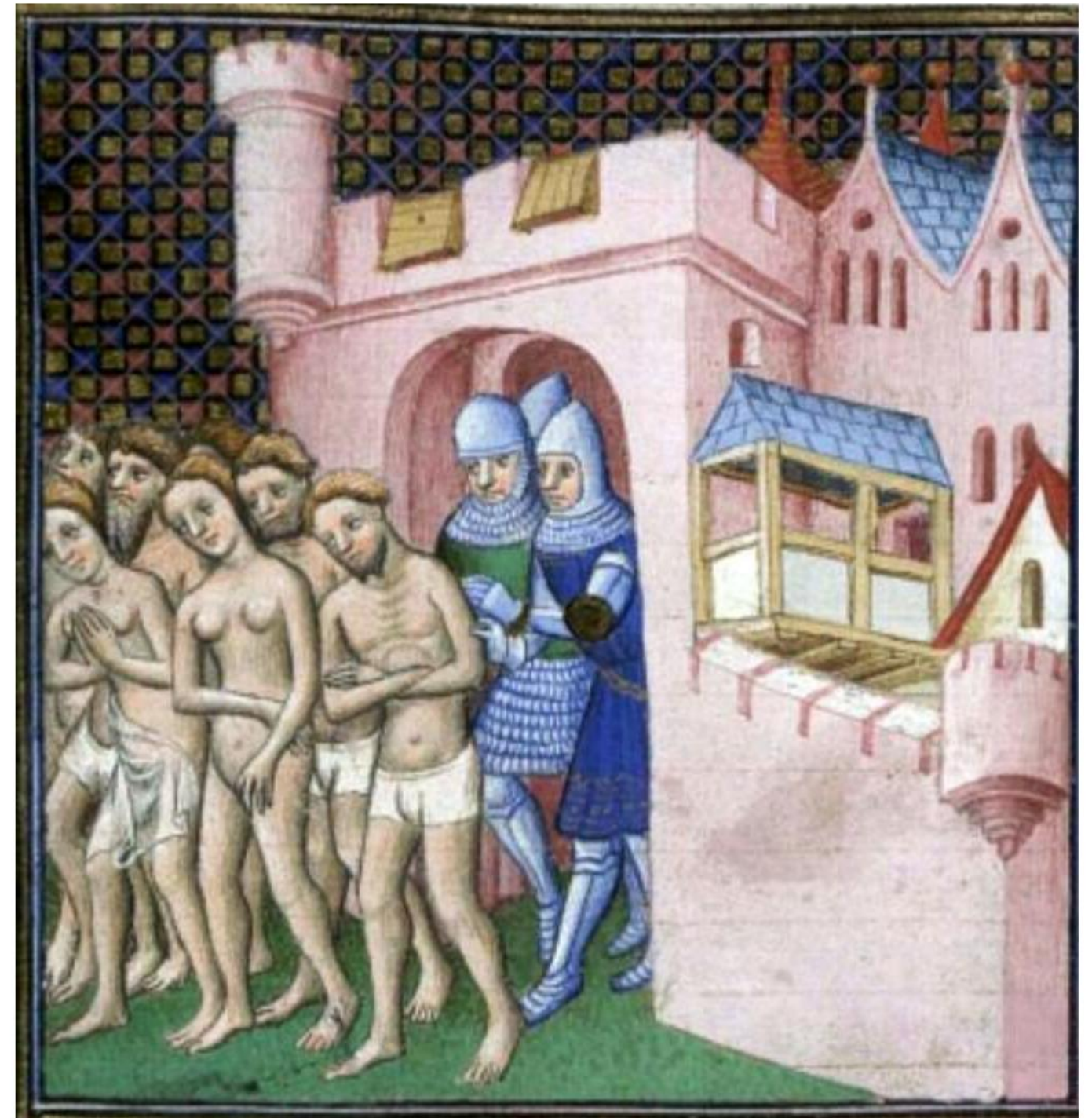
Rimarkinda laboro de Adolf von Harnack. Verko laŭ dinda, certe, sed ne libera de kritiko.

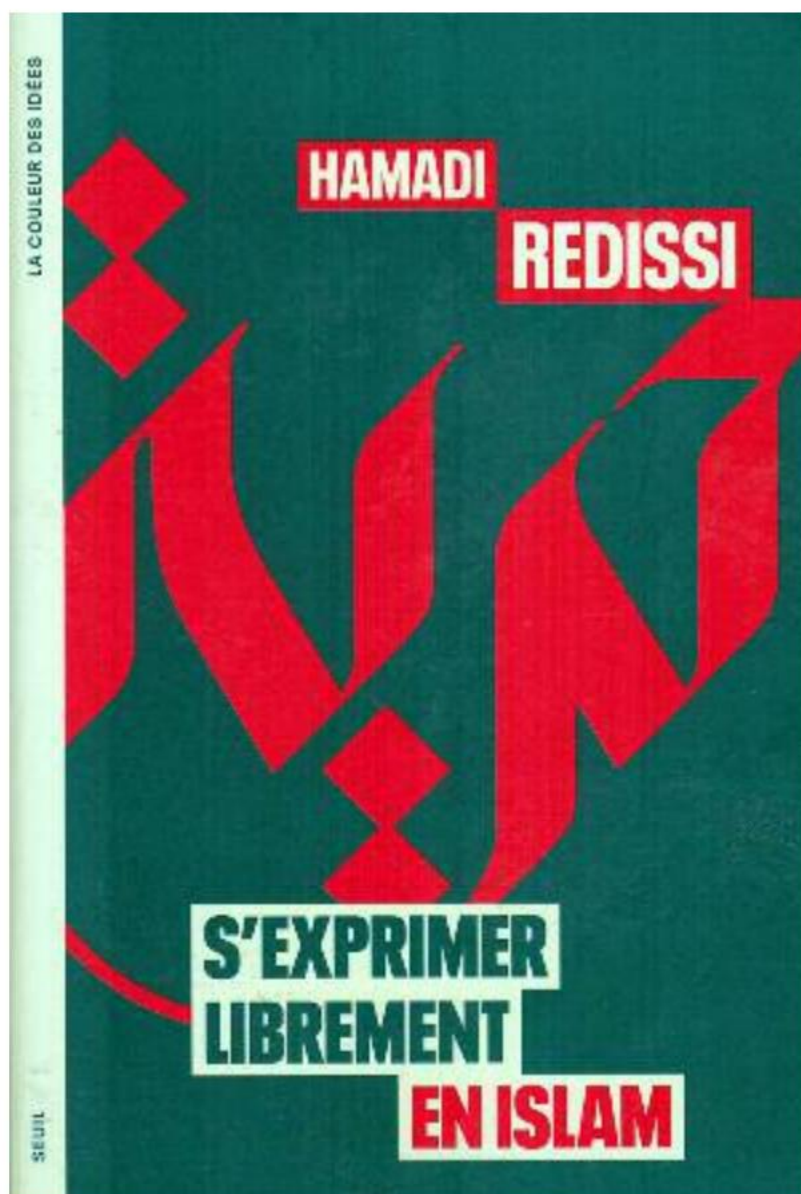
La kataroj

Esploristoj longe scivolis pri la originoj de katarismo.

Mi sugestas fari ligon kun Marcionismo, ĉar ni trovas tie la saman malamon al la materia mondo kaj ĝia biblia kreinto. Eĉpovus esti, ke la origino de ĉi tiuj du fluoj, kiuj nomis sin " kristanoj ", estis porfido, kies devizo (laŭ la Aŭ gustenano de la Urbo de Dio , kiu batalis kontraŭ ili) " Li ni devas fuĝi de ĉiu korpo " [omne corpus. fugiendum]. Pri la temo de porfiro legu mian traktaton pri novplatonismo kaj kristanismo titolitan Alian historion de la mondo (Amazon.fr).

Patrick Boistier

esprimi vin libere en Islamo per hamaDi reDisi

Ĉi tiu estas tre interesa libro legi por ĉiuj, kiuj rifuzas sinki en kontraŭ -islaman ksenofobio kaj kiuj serĉas kompreni. Plenumante la laboron de benediktano (mi permesos tiun ĉi tuŝon de ekumena humuro), la aŭtoro iras al la fonto kaj realigas vere profundan esplorlaboron pri la kontraŭdiraj elementoj, ĉar estas ja du, se ne pli, eblaj legaĵoj pri la demando pri libereco de penso kaj esprimo aŭ ne, en Islamo.

Ni renkontos aŭ tentikajn Liberpensulojn kaj liberpensulojn en Islamo kaj ne nur la famajn Mutazilitojn (kiuj aperas ekde la 2-a jarcento p.H. kaj kies regado nomos la Mihna – la provo), malĝuste kaj ĝuste prezentitaj, kiel Liberpensuloj. Hamada redissi klarigas, ke aferoj neniam estas simplaj en ĉi tiu afero, sed estas karakterizo de ĉiuj monoteismaj religioj kompliki aferojn. Mi ofte citas ĉi tion nuntempe por klarigi kial la aferoj estas komplikitaj laŭ deziro de certaj politikaj, religiaj, ekonomiaj, sociaj fortoj: Sur sia mortolito, Philippe-le-Bel, la Fera Reĝo, petis Enguerrand marignigi ĉi la homojn tion kompreni. ; li respondis resumante la tutan filozofion de totalismo kaj absolutismo : " Ne petu la homojn kompreni, ili ĉesos obei ".

Mi do donos konsilojn al ĉiuj totalistoj kaj precipe al rasistoj kaj ksenofoboj: ne legu ĉi tiun libron, vi damaĝos vin kaj ĝi povus igi vin inteligenta, tolerema kaj malfermita al la tuta homaro en ĉi tiuj malsamaj komponantoj. Misuzo de inteligenteco kaj kulturo povas serioze damaĝi homan stultecon kaj vi ne estas senigita de ĉi-lasto.

Islamismo kaj Islamo

La aŭtoro komencas sian verkon fiksante la kadron: " Ni ankaŭ rimarkas, ke la plimulta diskurso en Francio kaj en Eŭropo prave evitas la fuzion inter Islamo kaj islamismo, vetante je "Islamismo de klerismo", tolerema kaj

cifereca revuo de la Internacia Rondo de Racionalisma Ekzegezo

paca, kapabla disbati la fanatikan kaj militeman "Islamon de mallumo".

La fakto restas, ke tiuj du estimaj pozicioj nenion diras al ni pri tio, kio ĝuste temas pri libera esprimo en Islamo, kiu ĉiam estas kaj religio kaj civilizo. Ni eĉriskas kaŝi la realan problemon de la diferenco, aŭ ne, inter Islamo kaj Islamismo. Ĉi tiu libro ŝatus helpi prilumi kaj ĉi tiun nescion kaj ĉi tiun obskuriĝon. »

La aŭtoro estas perfekte lucida pri la kaŭzoj de radikala islamismo, terorismo, barbareco de murdoj: jen la laboro de ŝtatoj, kiuj apogas sur tuta mezepoka tradicio por profito de "modernaj" ŝtatoj kun subteno de religiaj aŭ toritatoj. "Ĉefa Islamo povas esti malfermita ne nur al liberala kaj sekulara legado de la fondaj tekstoj, sed ankaŭ al aŭdace nereligia pensado. »... " Ĝinstigas nin reipensi sinesprimliberecon en Islamo, kie la respekto pro la domina religio (kaj ne tiu de aliaj) superas ĉiujn aliajn konsiderojn. »

ikonoj kaj blasfemo

"Asociantoj kaj rivaloj, la ŝtato, la ulemoj kaj la islamistoj tiam ne konsideras sin netoleremaj: ĉu agas memstare, defendante sian Islamon, pri tio, kion estas malpermesite vidi, diri kaj pensi". Ĉu ni povas reprezenti Mohamedon, kiel en pentrarto, skulptaĵo aŭ en kino, por determini tion ekzistas la teorio de "du kalamoj" kiu havas nenion por envii de la kazuismo de la jezuitoj, "ĝi dependas". Ĉu ĝi estas la profeto aŭ lia ombro? La sunaisma mondo diras ne, la ŝijaista mondo diras jes. Estas du teorioj, kiel en kristanismo, kiuj interbatalas: la ikonoklastoj kaj la ikonofiloj kaj ambaŭ baziĝas sur tiel nomataj "sanktaj" tekstoj.

Pri ĉi tiu demando de figura reprezentado kaj blasfemo, ekzistas du kontraŭaj tendencoj en liberala Islamo: "unu interna al la religio mem kaj la alia ekstera reprezentita per senreligia libera penso. Ambaŭ defendas liberecon. Kaj ambaŭ havas radikojn en tradicio, unu fidanta je religia raciismo kaj la alia en mezepoka libera penso, enkorpigita en grandaj religiemaj figuroj. »

"Spinoza jam avertis pri la difektoj de aliro kiu estas "malutila, senutila por la Skriboj trovi unu kaj filozofio kaj, oni povus aldoni, konsideroj pri nia socia, absurda" kiu konsistas en "perforti" al ekonomia, medicina fluo. aferoj, ktp. »

Esprimu vin libere en Islamo de Hamadi Redisi

"Tamen, estas libera penso kiu gajnas terenon en islamaj landoj, kie ni nuntempe trovas pli da ateistoj, pli da viroj trempitaj en la klerismo kaj pli da liberpensaj asocioj ol inter la islamanoj de Eŭropo. Esence, ambaŭ vojoj tendencas al la sama celo: liberigi Islamon de si mem, unu per forlaso de Islamo, la alia per malligo de Islamo. »

kaj la bildo aperis

Unua rompo estas malfermita kontraŭ la malpermesoj de reprezentado.

En la 20-a jarcento aperis la "bildlibro", kiu, apud kaligrafiaj tekstoj, enhavis ilustraĵojn, inkluzive pri la vivo de la profeto.

Kontraŭ tio, ulama svingas haditojn 1 (kiuj, kiel en kristanaj tekstoj, povas esti kontraŭdiraj unu al la alia); "Produkti bildon estas uzurpi la potencon de Dio per mimesis, imitaĵo de la krea ago. »

Ekzistas, tamen, escepto al la produktado de bildoj aŭ skulptitaj reprezentadoj: pupoj, sur la tereno ke estis per ludado kun pupoj ke Aisha 2 renkontis Mohammed. Ni ne povas do reprezenti vivantan estaĵon en ĝia tuteco, sed parto povas, pro kiu la "manoj de Fatima" estas licaj. Oni devas diri, ke ili estis reprezentitaj grandnombre sur la kandeloj, kiujn la kredantoj devis bruligi, komerco neniam devas esti damaĝita. Estis en la 16-a jarcento ke ŝijaismo koncedis nereligian teorion de bilda arto dum la Safavid-epoko.

Bildoj de la Profeto cirkulas sekrete en fermitaj kaj diskretaj lokoj apartenantaj al famuloj. En la 19-a jarcento aperis du modernismaj fluoj, la sekulara Nhadha (Renesanco) kaj la religia Islāh (Reformo) postulanta la regeneradon de Islamo de interne. Ĉi tiu demando de reprezentadoj estos la temo de bataloj por malstreĉi la tenon de malpermesoj. Spacoj tiel liberiĝos tie kaj tie.

Estis en la jaroj 1972-1973 ke la vida reprezentado de profetoj kaj kunuloj estis vigle malpermesita en oficiala sunaisma islamismo okaze de la apero de la filmo "La Mesaĝisto" de Mustapha Akkad, usonano de siria origino. Sunnismo malpermesas reprezenti Mohamedon kaj karikaturi lin, ŝijaismo rajtigas la unuan kaj malpermesas la duan.

Temas pri publikigo de karikaturaj de la konservativa dana ĵurnalo Jyllands-Posten, kiuj unuigas la poziciojn de sunaistoj kaj ŝijaistoj sur la sama linio: malpermeso de reprezentado kaj karikaturo de la profeto. La sankcioj kontraŭ blasfemo ankaŭ spertas kontraŭ diran evoluon. En la 14-a jarcento, post la ekzekuto de kristano, kiu "blasfemis" pri la profeto kaj estis ekzekutita pro tio, kvankam li konvertiĝis al Islamo. Estiĝas debato: estas malpermesite mortigi islamanon. Do du lernejoj kolizios pri ŝia ĉefa fakto estas blasfemo aŭ konvertiĝo. Depende de la elekto farita, ĝi estas ekzekuto aŭ pardono.

Kia puno pro blasfemo?

Al tio aldoniĝas alia debato: ŝu Mohamedo estas nesolvebla aŭ bonvola? Depende de la ĉeestantaj lernejoj, ŝu trovas tion, kion ili volas en la Korano kaj en la haditoj. Ĝi ankaŭ povas esti ambaŭ. Alia debato ekestiĝos kun la tempo: ŝu estas pli serioze blasfemi Alaho aŭ Mohamedo? aperos doktrino: ĝi estas pli serioza kiam temas pri la profeto, sekve blasfemi Dion ne nepre kondukas al morto male al Mohamedo. Pliigita malfacileco: la Korano ne provizas ajnan teran sankcion por puni blasfemon. Islamaj teologoj havas kampotagon, ĝi donas al ili vivon. Ni vidas la samon en aliaj religioj pri teologiaj demandoj. Scio estas potenco.

Se la 19-a jarcento estis sufiĉe trankvila, aliflanke, aferoj rekomencis en la 20-a por ekzekuti blasfemantojn kun la preskribo de fatvo. La aŭtoro donas tri gravajn datojn: 1934 (Egiptio), 1974 (Saŭda Arabio) kaj 1989 (Irano), ĉi-lasta estas la afero Salman Rushdie. Ĉi tio estos kaj ŝanĝo kaj senprecedenca plimalboniĝo.

Malgraŭ ĉiuj provoj de subpremo kaj malpermeso, libera penso kaj libera penso faras sian vojon, precipe per humuro kaj karikaturo. Tiel, de 1906 ĝis 1931, aperis Molla Nasreddin, eldonita de Mirza Jalil, irana intelektulo en Azerbajĝano. Ĝia titolo estas prenita de la nomo de a

ingenua de la 13-a jarcento, ĝi presas ĝis 12 000 ekzemplerojn kaj disvastiĝos tra la regiono kaj ĉefe en Irano. Li karikaturas virojn de religio, ŝtatestoj kaj terposedantoj.

Ĉi tiu tradicio de Libera Penso en Irano igos Mahmoud Ahmadinejad, Prezidanto de Irano (2002-2013), ne vere komikulo, diri ke "Irano estas tradicia lando de Liberpensuloj", mi restis iomete surprizita tiutempe, sed li esence pravis, kio montras... Irano oficiale lanĉis konkurson en 2015 por karikaturaj kontraŭ la islama ŝtato, konkurantaj fundamentistoj. Ĉi tio kondukos al la murdo de jordanian kristana verkisto Nader Hattar kiu faris karikaturon de Daesh kiu iris tro malproksimen kaj estis konsiderata "blasfema".

kontraŭ diroj kaj evoluo

Ĉe la fino de la 19-a kaj komenco de la 20-a jarcento, Turkio, Irano kaj Tunizio adoptis sep konstituciajn tekstojn kiuj limigis la potencojn de absolutaj monarkioj kaj donis rajtojn al siaj subjektoj, sed ili ne enhavis iujn ajn provizaĵojn kondamnantaj la blasfemon kaj insulton al religio. Ĉi tio ŝanĝiĝos poste, sed estas grave rimarki, ke demokratio kaj libereco progresas preskaŭ ĉie. La verkinto notas ke tradicie la severeco de islama juro ofte estas kompensita per pli fleksebla apliko. Ĝi estas, iel, la islama versio de la katolika pozicio pri la tezo kaj la hipotezo: "La judoj mortigis Kriston, sed Monseigneur Dupanloup manĝis kun sinjoro de Rothschild".

Estas eĉparadoksoj. Turkio, kvankam " laika " ekde 1924, traktos blasfemon en tre subprema signifo. Kiel tia, ĉi tiuj demandoj estas pli ofte politikaj ol religiaj, depende de la cirkonstancoj de la momento. Fakte, ĉiuj islamaj landoj malpermesas blasfemon kaj insultadon de religio, sed laŭ la tempo, la sankcioj estas pli-malpli severaj. En 2017, la kvin plej subpremaj landoj estas Irano, Pakistano, Jemeno, Somalio kaj Kataro kaj kurioze Italio estas en la listo de la 10 plej subpremaj landoj.

La du liberecoj

Benjamin Constant starigos du specojn de liberecoj: la politika libereco de la antikvuloj kaj la individua libereco de la modernuloj, la unua konsistas el kolektive ekzercado de suvereneco, dum la dua traktas la individuan liberecon konservi sin kiel individuon, elekti siajn opiniojn kaj por esprimi ilin.

Fine de la 19-a jarcento, reformantoj plonĝis en la ekzegetikan studon de tiel nomataj " sanktaj " tekstoj por reformi Islamon de interne per reveno al Islamo. Ili tiel disrompos dogmojn kaj limojn, sed neniam sen sukcesi regeneri Islamon. En la 1950-aj jaroj, ili malkreskis sub la alsturmo de araba naciismo kaj " socialismaj kaj marksismaj " movadoj. Kiam tiuj siavice kolapsos, estas radikala islamismo kiu venos en sanga batalo, precipe ĉar ĝi parolas la saman religian lingvon kiel la reformantoj, sed el tute alia perspektivo.

Ni vidos lin pri la demando pri religia libereco. Versoj el la Korano kaj Haditoj diras unu aferon kaj ĝian malon: " Ne estas limo en religio! » (2: 256), "via religio estas via kaj mia religio estas mia " (109: 2-6), " Vi ne respondecas pri tio, kion mi faras, kaj mi ne respondecas pri tio, kion vi faras " (10:41) . Kaj ni ankaŭ trovas la ekvivalenton de la compelle intrare de Sankta Aŭ gusto : devigu ilin eniri! Estas ĝuste kiel en kristanismo: ĝi estas la Samariano de Kredo, ni trovas ĝin, kion ni serĉas sur ĉiu nivelo.

Ĝuste en la islama mondo mem ni trovas la plej fortajn kaj pruvajn argumentojn kontraŭ la portado de la vualo: inter la egipta Qacem amin (1908), la libana nadhira Zinedine (1976) kaj la tunizia tahr-al-haddad (1935). . Al tio aldoniĝas la demando de la du Koranoj, diras la unua

" Meccan " kiu apelacias al individua konvinko kaj la dua (en ordo de aspekto) nomita " Medinese " kiu apelacias al la forto de la Ŝtato por apliki Islamon, sklavecon, socian malegalecon, Masklan/Inan diskriminacion, poligamion, la vualon kaj ĝihadon. Kaj Tradicio favoras la duan super la unua. Ĉiam estas la Ŝtato kontraŭ la individuo.

Ĉi tiu konflikto ankaŭ estas esprimita per la batalo de Liberpensuloj subtenantoj de Libera volo (kiel Marteno Lutero poste en kristanismo), kiuj estas nomitaj la " Mutazilitoj " (laŭ vorte: tiuj kiuj disiĝis) ankaŭ koncerne la Koranon. Por ili, ĝi estis kreita, tio estas, ĝi estis fabrikita kaj ĝi ne povas esti deklarita " eterna ", sed submetita al libera kritiko kaj libera interpreto.

Fronte al ili, ili trovis la Omejadojn, kiuj ĵus prenis potencon super kio restis de la familio de Mohamedo kaj kiuj predikis (ni komprenas, ili ĵus venkis siajn kontraŭulojn) submetiĝon al la Ŝtato. Por ili, la Korano estis nekreita, ĉar ĝi eliris rekte de Dio kaj ĝi estis verko de Dio (Opus Dei antaŭ la letero), ĉar estis la anĝelo Gabrielo (Djibril en Islamo 3) kiu diktis ĝin rekte al Mohamedo . Ĝi do ne estis interpretebla kaj devis esti aplikita al la litero.

Liberpensuloj en la araba-islama mondo

Ju pli ni studas la demandon pri Islamo, des pli ni vidas la markon de Libera Penso kaj Liberpensuloj en la batalo por racio, libereco, demokratio kaj moderneco, en ĉiuj epokoj. Se vi volas daŭrigi tiun ĉi studon, mi konsilas al vi legi " Libera Penso en la Araba-Islama Mondo " el Éditions de la Libre Pension (370 p. je la prezo de 12 €) kaj kiu proponas ampleksan panoramon tra tempo kaj spaco. pri ĉi tiu temo. La Nacia Federacio de Libera Penso kaj ĝia ireLp-Instituto baldaŭ daŭre esploros la vojon de Liberpensuloj en Islamo per diversaj novaj kontribuoj en Sapere Aude kaj ankaŭ en la ireLp-ĵurnalo "Esplorado kaj Studoj ".

La mutazilitoj estis forpelitaj de fideisma raciismo ĝis la 19-a jarcento. En 1885, Heinrich Steiner faris ilin " Freidenker " (Liberpensuloj), kiuj markis la Abbasid-epokon. Sed tion kontraŭas la orientalistoj Ignaz Goldziher kiu denuncas ilian fanatikecon, kiu estis pli malbona ol tiu de la malvastmensaj literalistoj, laŭ li. Patton pripensas ke se la mutazilitoj havis la subtenon de tiuj en povo, tio laŭ litere diserintus Islamon.

En nia laboro, ni faris detalan studon pri la sekvaj Liberpensuloj: Averroes ibn Rochd de Kordovo, Avicenna ibn Sina ibn Sina, Abû l-'alâ al-ma'arrî , Omar al-Khayyân, al-Fârâbî , al - Walî d ii, ibn aflatûn, ibn al-rawandî , abû nuwâ s, abû Bakr al razi, tahar haddad, sadik al-azm. Nur ĉ tiu listo de famaj nomoj montras, ke ĉ tio ne estas negrava kategorio en la araba-islama mondo.

Dominique Urvoy, unu el la plej bonaj specialistoj pri ĉ tiu afero, difinas Liberpensulon en Islamo surbaze de la kriterio de sendependeco de menso: ĉ tiuj estas kleruloj (islamanoj, judoj, kristanoj) kiuj " ne konvenas en la kadron de establitaj lernejoj ". La unuaj koncernatoj estas sendube la maniĥeanoj 4, adeptoj de mani (274 aŭ 277) kies religio, simpligita ĝis la ekstremo, baziĝas sur la kontraŭ staro inter la regno de Lumo kaj tiu de mallumo, la regno de spirito kaj Bono, kontraŭ a al tiu. de materio kaj malbono.

Ni povis fari komparon kun ĉ tiu movado de la Libera Penso kaj tiu de la Protestantismo de Luther, sed la du nocioj de Libera Volo kaj " Gracio " mankis por tio. La tuta Libera Penso-movado en Islamo por provi trudi ĉ tiun nocion de Libera Volo estis severe subpremita de la aŭ toritatoj kaj la religiemaj homoj.

Alia nomo ankaŭ donita al ili, la zyndiq kiu signifas " ateisto kaj kaŝ ita ", ili do devas esti elfluigitaj kaj ĝi estas la ekvivalento de la inkvizicio kiu senĉese ĉesos ilin por ekstermi ilin. Unu el la herooj de tio estos abu Bakr razi (razes) kiu rekte konfesis nekredemon. Li nomas religiulojn " fanatikuloj kaj barbkapoj ". Por ĉ tiuj strangaj bestoj estas nekontesteble, ke estas la influo de la Okcidento, kiu nutras la Liberan penson en Islamo kaj kiu tial klarigas tiun ĉ reflekson de retiriĝo kaj malakcepto de ĉo, kio venas el la okcidenta moderneco.

hamadi redissi donas ĉ tiun ekzemplon: En Penslibereco (1927), salama moussa prenas preskaŭ vorton post vorto la esprimojn de la Königsberg-filozofo, Emmanuel Kant: " Ni erare opinias, ke penso estas libera, kiam neniu malhelpas ekzercon. Fakte, ĝi estas nur kiam ĝi estas esprimita publike kaj dividita kun aliaj. »... "Ne estas libereco havi permeson fremdigi sian liberecon. » (Stuart Mill).

Por islamistoj la homaj rajtoj estas antaŭ ĉo devoj, kiuj povas iri ĝis martireco (multaj katolikaj kaj reakciaj klerikoj havas la saman koncepton), jen kio, laŭ ili, estas la bazo de libereco, tial ili trudas la ideon, ke porti la vualon ĉam estas farata libere, kaj ĉ tiu libericida koncepto dominas en la islama mondo. Libereco do fariĝas antaŭ ĉo la libereco ne havi, ĝi estas alia versio de libervola servuto, priskribita de La Boétie.

La aŭ toro finas sian verkon rapide traktante ridon per la ĝusta demando: se ni ridas volonte en Islamo, ĉu ni tamen povas ridi pri Islamo? Ĉi tio referencas al la tre interesa problemo de la Nomo de la Rozo de Umberto eco kie la alia fanatika Georgo de Burgoso (kiu ne estus eksterloke en la fundamentisma islamismo) malpermesas ridon por monaĥoj, ĉar se ni ridas pri ĉo, " ni povas ankaŭ ridi pri Dio ", kaj tiam religio kolapsus.

Ĉar rido estas karakteriza por la Homo, kia pli bona pruvo, ke religio ne estas de supernatura ordo, sed kontraŭ natura, ĝi ne estas farita por homoj, ĝi do devas esti malakceptita. Kia bonega fino por fini studon pri Libera Penso en la araba-islama mondo ?

Liberpensuloj en Klasika Islamo de Dominique Urvoy

Legi ĉ tiun alian verkon estas bonega komplemento al tiu de Hamadi Redisi kaj tiu de La Libre Pensée dans le Monde Arabo-Muslim kiuj formas, fakte, sufiĉe riĉan kaj kompletan tuton, ĉar se ili ĉu ĉerpas la sama fonto kaj ofte traktas kun la samaj Liberpensuloj en Islamo, sed la malsamaj anguloj de atako neniel damaĝas la kvaliton de esplorado pri ĉ tiu demando, tute male.

La aŭ toro komencas sian laboron (iom peniga, oni devas diri) traktante la zanĉliqa, kiun ni menciis supre, en flora periodo de 1920 ĝis 1960. Ĝin spertas renovigitan intereson de esploristoj. " En la okcidenta mondo la religia kritiko aperas malfrue kaj triumfas sufiĉe rapide... En la islama mondo la religia kritiko aperis tre frue kaj, se ĝi malaperis antaŭ la aserto de diversaj ortodoksoj, ĝi ne subite, sed iom post iom transformiĝis. . »

" Por nia nuna celo, ĉ tiu aspekto nepre kovras anatemojn al la "venkitoj de la Historio ". En islamaj landoj, tiu anatemo prenis la formon de la adjektivo zindiq. Ĉi tiu persa termino origine nomis la heterodoksajn mazdeojn, poste la maniĥeojn... Ĉi tiuj formoj

cifereca revuo de la Internacia Rondo de Racionalisma Ekzegezo

manifestoj estis batalitaj kaj la venkintoj, ĉam timante revigliĝon de la detruitaj doktrinoj, misuzis la terminon por atribui ĝin al ĉu, kiu sufiĉe deviis de la nuna opinio por ŝ ajni endanĝerigi la ordon de la Islama Imperio. »

Dominique Urvoy ankaŭ notas, ke por kontraŭ stari la liberan penson (zanâliqa), islamaj teologoj starigos doktrinon de studo (Kalâm) 6 kiu klopodos defendi la sanktajn tekstojn kun certa racieco. Sed Libera Penso subfosos la Kalâm per la alveno de certa sendependeco de menso, ĉar ankaŭ ĝi, " ĝi bone fosas la Malnovan Talpon "!

La aŭ toro ankaŭ faras la saman rimarkon kiel hamadi redisi pri la sankcioj antaŭ viditaj de la Korano. Tie, ĝi estas por la adultulino, la Libro nur provizis por soleco aŭ vipado, necesas Hadî t por tio esti ŝ tonumado kiu estas aplikata. Same estos por la distranĝta mano de la ŝ telisto.

Liberpensuloj, kia ajn la religia kulturo en sia respektiva lando, prenas la samajn vojojn. Tiel Bruzôe analizas kiel Pierre Bayle ke la ateisto povas esti virta. Sed la termino uzata estas mulhid, kiu signifas pli da " devio " ol " neado de Dio ". Humuro ne forestas, tiel ibn al-muqaffa proklamas parodion de korana formulo: "En la nomo de la Lumo, klera kaj kompatema " Alia granda figuro de Libera penso en Islamo estos ibn al-riwandi 7 kiun multaj aŭ toroj pretendos. . Li insultas la "Dian Enton " en maniero kiu transcendas ĉujn limojn. Li diras pri " Dio Ĉiopova ": "Kiu ne havas kuracon kontraŭ malsano krom mortigi ."

La aŭ toro ankaŭ notas iom apartan " literaturan " ĝenron por islamaj teologoj: preni antikvajn tekstojn antaŭ la okazaĵ o de la islama epoko por reverki ilin inkludante reverkadojn kaj interpoladojn, kiuj ĉuj devas konduki al aprobo de la Korano kaj Islamo kiel la konsekro. de ĉuj aliaj religioj kaj pensuloj, kiel la grekaj filozofoj. Tio estas, fari ĝuste kiel la kopiismaj monaĥoj en la kristana Mezepoko: fari interpoladojn en ĉuj antaŭ kristaj verkoj (en du vortoj), precipe pri tacito kaj Flavio Jozefo por pruvi la ekziston de " Jesuo-Kristo. ." " Nenio estas kreita, nenio estas perdita, ĉo estas transformita ", diris Lavoisier pri materio kaj energio.

Esprimu vin libere en Islamo de Hamadi Redisi

pri la Dimmis

Dominique Urvoy ankaŭ notas ke ĉuj monoteismoj estis sub la piko de dualismo: " la Mazdaeans - sed ne la maniĥeanoj - estis ofte konsideritaj dimmi, ĉar ili posedis Libron " , la Avesto. Ili pluvivis, kvankam tre, malmulte, kaj havis sufiĉe da forto por ankoraŭ produkti en la 3-a/9-a-IV/10-a jarcentoj serion de verkoj verkitaj en Pehlevi tiam en la persa, kiuj estas aŭ polemikoj aŭ enciklopedioj por pardonpetaj celoj. »

Pri la temo de la dimmis, ni devas ĉesigi reakciajn, rasismajn kaj fraŭ dajn asertojn, kiuj faras ilin "Untermensch " kaj sklavoj kun islama turno. Estas tute male. Kredantoj de religioj krom islamano estis protektitaj, sur pago de speciala imposto. Religio ĉam estas mono, kio ajn ĝi estas.

La aŭ toro levas ankaŭ interesan kontraŭ diron. Se Islamo estus " kontenta " resti en la araba mondo, ĝi povus reteni pli grandan originalan ortodoksecon. Sed ekde la momento, kiam ĝi disvastiĝis tra la mondo, ĝi suferis la sekvojn: " Integrante tre diversajn civilizaciojn (de la Induso ĝis la Pireneoj), en tre mallonga periodo (jarcento), la islamano fariĝis devigita al sintenado de akceptemo. Ĉeste tio permesis la rapidan aperon de kritika pensado en diversaj formoj. »

Islamano havas, iel, pli grandan koherecon ol aliaj monoteismoj. En la juda Biblio, Dio estas prezentita kiel senpasia, sed oferoj (bruloferoj) estas faritaj al li por plaĉ kaj delogi lin en la kristana Biblio, Jesuo diras ke li plenumas la Toraon, sed li fakte subpremas;

Se Mohamedo kondamnas la poetojn, li estas devigita cedi al ili, ĉar ili prezentas la kunulojn de la Profeto kaj li ne povus malhavi ilin. Kio signifas, ke estos principo de sendependeco inter la poezia kaj la religia, kiun neniu demandos, nur insulto la Profeton estis malpermesita.

Sed respekti belecon en ĉuj ĝiaj formoj estis multmaniere danĝera kaj ni komprenas la malemon de Mohamedo. Tiel ĉ tiu populara azera poezio (do ne-araba) kie islamano, vidinte kristanan novelzinon kun senvualita beleco, ekkrias: " Kiu vidas unu solan;

iam tia estaĵo ne plu havos la deziron iri al la moskeo, sed ĉiam iros al la preĝejo. »

La fajro ankoraŭ brulas sub la cindro

Dominique Urvoy finas sian verkon rimarkante, ke en la klasika epoko de la araba civilizacio, nur dekduo da aŭ toroj (kiuj ankoraŭ hodiaŭ markos generaciojn), dum kvin jarcentoj, distingos sin per sinteno de Liberpensulo, kiu montras, ke libera kritiko estas de ne signifas ekskluziva okcidenta produkto.

Estis progresoj kaj malsukcesoj, tiuj estos markitaj de plifortigo de ortodokseco, kiel dum la restarigo de Sunnismo en la 5-a/9-a jarcentoj, sed la 19-a jarcento vidos la nadha kiu siavice estos konfiskita de Fundamentismo Islamisto, la Araba Printempo. ankoraŭ ekestiĝos kaj denove vidos ĉi tiun Fundamentismon ruinigi per la detruo de la tuta riĉeco de minoritataj fenomenoj, kiuj ĉiam estis la riĉeco de la islama mondo. Sed Historio estas eterna pendolo kaj ĝia pendolo ĉiam estos la serĉado de libereco de penso per libera kritiko. La rakonto povas foje balbuti, sed finfine, ĝi ĉiam antaŭ eniras.

Ni lasu la finan vorton al la aŭtoro: “ Kritika pensado estas indiĝena fenomeno en la araba civilizo. Ĝia subpremo en la pasinteco estis farita, por aliaj, per sufokado kaj ne per konvinko, kaj por si mem, per oportunaj argumentoj kaj ne per ĝisfunda pripensado. Kondamnita dum longa tempo aperi nur en kriplitaj fragmentoj, ĝi povas esti rekonstruita ĉiutage por klopodi atingi sian tutecon .

Christian Eyschen

Notoj:

- 1- La Haditoj estas la kolektoj de ĉiuj diroj, faroj kaj gestoj de Mohamedo kaj konsistigas per la Korano la teologia kaj leĝdona bazo de Islamo (Fonto: Vikipedio)
- 2- La tago, kiam Mohammed ricevis kleriĝon de Alaho, infano nomata Aisha naskiĝis al sia plej bona amiko, kiu multe ludis kun pupoj dum ŝia infanaĝo. Dek kvin jarojn poste, la profeto prenis ŝin kiel sian duan edzinon. Ŝi, kaj ŝi sola, konis la Koranon parkere, kaj povis dikti ĝin al la skribistoj, kiuj konservis ĝin por ni. (Fonto: Vikipedio)
- 3- Anĝeloj plenumas diversajn misiojn aŭ rolojn. Alaho kreis la anĝelojn por ke ili adoru sian sinjoron, obeu lin La anĝeloj estas je lia servo. La anĝelo Djibril (Gabriel) transdonis la mesaĝon de revelacio al la profeto Mahometo, certaj anĝeloj gardas la homojn, ĉi tiujn anĝelojn oni nomas gardantoj. (Fonto: Vikipedio)
- 4- Estas sinkretismo de judismo, budhismo, brahmanismo, kristanismo kaj zoroastrismo kiu estis la oficiala religio de la sasanida persa imperio kie aperis manikeismo. Ĝi baziĝas sur disiĝo de la mondo inter la regno de Lumo kaj la regno de mallumo. Per distordo kaj simpligo de tiu ĉi kredo, hodiaŭ ni kvalifikas kiel maniĥeismajn penson aŭ ĝigon sen nuancoj, eĉsimplisma, kie Bono kaj malbono estas klare difinitaj kaj apartigitaj.
- 5- Lutero bazis sian teologion sur la Biblio kaj precipe sur la Epistolo de Paŭlo al la Romanoj koncerne savon per la graco de Dio kaj ne per faroj. Lia teologio estas la fundamento de la Reformacio. Ĝi estas adoptita de la luteraj eklezioj kaj ankaŭ, laŭ ĝiaj principoj, de la aliaj protestantaj eklezioj. (Fonto: Muzeo de Protestantismo) *"ilm al-kalm,"* diskuto, dialektiko ") signifas en sia unua aspekto unu el la religiaj sciencoj de Islamo rilatanta al la serĉo de teologiaj principoj per dialektika kaj racia argumentado. (Fonto: [Vikipedio](#))
- 6- La Kalam ([araba: كَلَام](#), [Vikipedio](#))
- 7- Vidu la bonegan artikolon de Georges saad, Liberpensulo de Libano en La Libre Pensée en la araba-islama mondo kiu prezentas ĝin detale.

KION NI Ŭ DULDAS AL ARAB-ISULMANA KULTURO

Estas fakto, kiun neniu povas nei, estas ke nia "civilizacio" ne estus tia, kia ĝi estas hodiaŭ sen araba-islama kulturo.

En la 8-a jarcento, la idealo de la "honesta islama viro" evoluigis, en la kunteksto de grandaj urboj, la adib, rafinita, kultivita, avida je scio, lerta pri sciencaj konversacioj pri la sciencoj, la artoj, literaturo, muziko, poezio. , kie mnemonikaj procezoj ebligas regi konsiderindan scion. Kaj de Bagdado ĝis Kordobo, jen la tempo, kiam grandaj bibliotekoj floras kaj nutras la apetiton por scio, en tre sinkreta spirito.

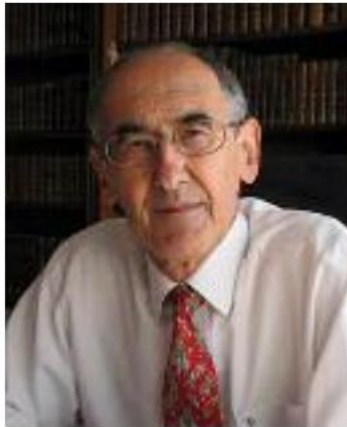
La deirpunkto por ĉ tiu scio estas antikva scienco kaj filozofio, la temo de ondo de tradukoj, plejparte pro kristanoj. Aristotelo, Platono, Ptolemeo, Hipokrato, Galeno, Eŭklido, Arkimedo estas la bazoj de "araba" scienco. Tiuj ĉ verkoj vekas kaj stimulas la scivolemon de islamaj intelektuloj, en spirito kiu estas ofte pli praktika ol konjekta.

Kiel skribis la granda katolika orientalistoj Louis Massignon: "malgraŭ multe pli larĝa malfermo, la araba scienco estas en sia esenco nenio alia ol la daŭrigo de la greka scienco". Kaj jen kiel scio evoluas profunde en la kampoj de medicino, matematiko (invento de nulo), astronomio, fiziko kaj geografio.

G. Sarton, en sia monumenta Enkonduko al la Historio de Scienco, mencias ne malpli ol 40 ĉefajn akademiulojn en la araba-islama mondo en la 9-a jarcento. Nenio pli bone ilustras la brilecon de ĉ tiu civilizacio en tempo, kiam la kristana Okcidento ankoraŭ estas en la kultura dezerto de la "malhelaj epokoj"

De proksimume 750 ĝis 1000, la orienta mondo kaj ĝiaj etendaĵoj en Nordafriko kaj Hispanio atingis sian pinton. Apogeo ne nepre signifas harmonion kaj perfektecon. Prefere, ĝi estas longa periodo dum kiu la bizanca kaj araba-islama civilizacioj disvolvis sian propran potencialon kaj karakterizaĵojn, per ofte perfortaj internaj konfliktoj, de politika kaj religia naturo, kiuj formis ilian bildon kaj sian originalecon kaj reliefigas siajn kvalitojn kaj malfortojn, kontrastante ilin unu kun la alia.

En Bizanco kiel en Bagdado, la granda demando estas tiu de la legitimeco de potenco: kiu devus komandi kaj kiu devus sukcesi. Ni estu realismaj: ĉi tie kiel aliloke, la rajto de la plej forta estas ĉiam la plej bona, kaj ĉiuj jur-religiaj konstruoj estas nur fasadoj, malantaŭ kiuj sin trudas la sola vera argumento, la forto. Kaj la Basileus kaj la kalifo batalas por trudi sian volon kaj sian familion. Ĉi tio kaŭzas abomenaĵojn kaj ankaŭ pompajn sukcesojn, ĉar potenco devas kaj disbati kaj brili, subpremi kaj blindigi. Gloro estas je ĉi tiu prezo.

Dum ĉi tiuj ducent kvindek jaroj, estas ĉefe en internaj bataloj ke la malsamaj socipolitikaj komponantoj alfrontos unu la alian.

Bizancanoj kaj islamanoj, kontrolante unu la alian, dediĉas sin antaŭ ĉio al kulturaj debatoj, kiujn ili solvis tiel per abomenaĵoj kiel per spiritaĵoj kaj artaj ĉefverkoj... (En Bizanco kaj Bagdado: la gloro de la Oriento (8-a-10-a jarcento) de Georges Minois.

Notindas, tamen, ke poste, kiam Naciŝtatoj aperis en Eŭropo, la otomanoj kreis sian Turk-Islaman Imperion. Jen kio klarigos la malsamajn vojojn kaj la malsamajn politikajn formojn, kiujn ni hodiaŭ konas.

Alia kontribuo ankaŭ por framasonismo

Estas ĉefe per simboleco kaj alkemiisma praktiko ke framasonismo de la 18-a jarcento malkovris hermetikan filozofion. Sur la frontispico de verko, kies titolo estis pruntita de Tacito: "Maloftaj estas la feliĉaj tempoj, kiam ni povas pensi, kion ni volas diri kaj kion ni pensas" (ĉi tio certe ne estas nek alia tempo, nek aliaj kutimoj ol hodiaŭ.), ekzistas forta ligo inter Hermeso Trismegisto kaj al-Khāid, alkemiisto konsiderita kiel la unua majstro de tiu scienco en la araba mondo.

Ĉi tiu serĉo de la spirita serĉo ankaŭ trovos elirejon en Sufiismo, kie la Sufioj asimilas la Superan Estaĵon al "vino", ĉar ĝi surradias purigitajn korojn, ili perdas sian komunan prudenton, kvazaŭ ili estus povintaj trinki vinon. Kiam la sufioj diras "Ni estis en mirinda vino", tio signifas, ke ili estis tute forestantaj de prudentaj aferoj kaj absorbitaj de principa scio, sinonimo de "mirinda vino".

Kiam la framasonoj pasigas la tason da verŝoforoj, plenigitan per vino, ĉu la fino de inica kostumo, ĉu ni ankaŭ estas tiom malproksimaj de tio?

Se estas spirita sfero por esti malkovrita, tio estas por eskapi el la materia mondo. Ĉu ĉi tio ne iel estas la komenco de disiĝo inter la spirita kaj la tempa? Pensita unue en la religia domajno, sed kiu povas nur finfine konduki al politika socio. Iom kiel protestanta libera volo kondukis al libereco de konscienco, garantiita de la principo de apartigo de Eklezio kaj Ŝtato.

La demando de disiĝo

Ni aŭdas kuriozaĵojn en la debato pri islamo. Ekzemple, ke, laŭ difino, judismo kaj kristanismo estus interne kongruaj kun demokratio kaj sekularismo. La tuta politika operacio de la historiaj reviziistoj baziĝas sur frazo prenita el la Evangelioj: "redonu al Dio tion, kio estas de Dio kaj al Cezaro tion, kio estas de Cezaro" kaj ĝi estas tre maldika kaj malkonsekvenca. Por perfektigi ilian kulturon, se eble, ni volonte liveras al ili tion, kio estas skribita en la Korano, kaj kiu estas de la sama naturo. Mohamedo diris: "Mi estas nur viro, se mi ordonas al vi ion de via religio, sekvu ĝin. Se mi ordonas al vi ion bazitan sur mia persona opinio, sciigu tion, mi estas nur viro".

[Sahih de la islama imamo, hadito 2361 laŭ rāfi' b. Ĥudayj. Aŭ denove: "Rilate la aferojn de via religio, tio koncernas min; pri la aferoj de via mondo ĉi tie ĉi malsupre, vi estas en pli bona pozicio por scii." » (hadito)

La distingo inter la spirita kaj la tempa ĉeestas en la Korana teksto. Laŭ vortprovizo, la uzitaj vortoj klare deklaras tion: din (religio) kaj dawla (Ŝtato), aquida (kredo) kaj charī'a (leĝo), oumour eddin (aferoj de religio) kaj oumour el-douyna (sekularaj aferoj).

(Laŭ Béchir chebbah, en PDVI n-ro 182 – recenzo de la Grande Loge de France)

Tio plene pravigas la pozicion de Liberpenso: ne necesas establi distingon inter malsamaj religioj koncerne sekularismon kaj la Apartigon de Eklezioj kaj Ŝtato. Ĉiuj monoteismaj religioj estas teokratiaj en esenco. Estas la batalo de la homoj, kiu sola povas devigi ilin retiriĝi kaj akcepti demokration. Tio validas por katolikismo, ĝi validas ankaŭ por islamo.

cifereca revuo de la Internacia Rondo de Racionalisma Ekzegezo

Sufiĉas ekzameni, kio okazas en la teokratia ŝtato Israelo, en la kristanaj korporaciaj reĝimoj, en Hungario, Kroatio kaj Pollando por konstati, ke ĉiuj monoteismoj havas la samajn praktikojn kaj ke neniuj religio estas malsovaĝa al sekularismo. En Francio mem, la lando de la Apartigo de Eklezio kaj ŝtato, ni atestas veran katolikan rekonkeron pri la demando de religiaj signoj kaj emblemoj en publikaj spacoj.

Oni povas starigi principon: estas la forto de la homoj, kiu igas la religiojn retiriĝi en siaj dogmaj pretendoj kaj, tuj kiam ili povas, la religioj klopodas, laŭ la naturo, rekonkeri sian potencon kaj sian regantan pozicion.

Ne estas pli kaj ne malpli da eblecoj vidi sekularigitan, demokratan aŭ respublikan Islamon ol vidi demokratian katolikismon aŭ prozelitismon judismon. Ni estas en la oksimoron kaj ne en la pleonasmo.

Ŝi ajnigi trudi modelon al religioj estas iluzia kaj ankaŭ konsistigas atakon kontraŭ ĉiuj libereco de konscienco.

Ne estas la respondeco de Libera Penso "konsili" religiojn pri tio, kion ili devas aŭ ne devas fari. Freethought ne estas religia taksa agentejo. Libereco de Konscienco ne estas listigita sur la borso. Por Freethought, ne ekzistas bona religio. Ili estas klarigo de la mondo kiu iras kontraŭ raciismo kaj la rolo de homoj sur la vojo al ilia emancipiĝo.

Ŝi ajnas, ke pravis la liberpensulo "islama" Aboul-ala al-Maari, poeto mortinta en 1057: "La loĝantoj de la tero estas dividitaj en du, tiuj, kiuj havas cerbon, sed neniun religion, kaj tiuj, kiuj havas religion, sed neniun cerbon."

Kiel Chems-Eddine Hafiz, Rektoro de la Granda Moskeo de Parizo, indikas en sia Manifesto kontraŭ islamisma terorismo: "Tamen, certaj memproklamitaj aŭ pruvitaj fakuloj, certaj pseŭdo-intelektuloj, kies nomojn mi ne mencios, iuj partioj kaj politikaj gvidantoj, propagandas naŭzan kaj malamindan parolon inspiritan de la verkoj de kelkaj malnoviĝintaj orientalistoj, dank' al kiuj ili jam de pluraj jaroj dekretis, ke Islamo estos, esence, politika kaj ke, rezulte, estus nedisigebleco inter la islamanoj. afero kaj la politika afero, inter la spirita kaj la tempa, kaj do inter la praktiko de Islamo kaj la ekzerco de civitaneco.

Kion ni ŝuldas al araba-islama kulturo

Ĉi tiu ideo ne estas nova. Ŝi i forĝis la spiriton de kolonia Francio kie ekzistis neriparebla nekongruo inter esti franca civitano kaj esti islamano. Tiuj duaklasaj francaj subjektoj estis tiel senigitaj je la plej multaj el siaj rajtoj kaj liberecoj, precipe la libereco iri kaj veni same kiel la rajton voĉdoni kaj kandidati por elekto, kaj eĉĝui la principon de sekularismo - la leĝo de 1905. neniam estinte aplikata en la francaj departementoj de Alĝerio. »

Alia aspekto por studi

Ili ŝatus vendi al ni ĉakoste la Religian/Politikan kunfandiĝon. Kiam bedueno demandis Mohamedon el kio konsistis islamismo, li respondis: "konfesi, ke ekzistas nur unu Dio, de kiu mi estas la Profeto, strikte observi la horojn de preĝo, doni almozon, fasti la monaton de Ramadano kaj kompletigi, se eble, la pilgrimadon al Mekao. »

Ĉi tiuj estas la 5 kolonoj de Islamo.

Estas tie, en la difino mem de islamismo fare de Mohamedo, ajna devo respekti koncepton de politika-religia socio, kiel certa "unua penso" ŝatus trudi kiel kredo, kiu ankaŭ servas la fundamentistojn ol la krucistoj de la kristana Okcidento.

Krome, Mohamedo eble antaŭ vidis, ke ĉi ne estus tiel simpla, kiam li deklaris (almenaŭ tio estas kio estas atribuita al li): "Por mi ĉi estas nur rimedo, eĉla obstaklo." Kio ne estas la sama koncepto kiel Adolf Hitler: "Obstakloj ne estas faritaj por ke ni kapitulacu, sed por ke ni rompu ilin". Rompi ilin ne estas uzi ilin kiel rimedon?

Libera Penso

Christian Eyschen Ĝenerala Sekretario
de Libera Penso, proparolanto de la Internacia Asocio de

EVA: KNABINO EL MARKO AŬ EL MARKO?

tabarî , araba kronikisto de la 9-a kaj 10-a jarcentoj, pligrandigas la rakonton de Genezo pri la kreado de Adamo, la manieron en kiu Dio enspiris vivon en lin kaj la kreadon de Eva prenita de la ripo de Adamo, brodante sur la teksto de la Korano (dua surao: La Bovino).

En alia trairejo, komence de sia Historio de la Profetoj kaj Reĝoj, li raportas kuriozan tradicion konservitan inter la Guèbres, la " adorantoj de Fajro " anoj de Zoroastro. Por la Guèbres, la unuaj du vivantaj estaĵoj kreitaj de Dio estis virbovo kaj viro nomita Kayoumorth, " Reĝo de la Monto " kiu vivis dum tridek jaroj poste mortis. Tiam... " La semo, kiu eliris el liaj lumboj, fariĝis polvo en la kaverno; ŝi restis en la tero dum kvardek jaroj, kaj post ĉi tiuj kvardek jaroj, du homoj, kiuj havis nur unu kapon, eliris el la tero, kaj naskis infanojn. La Gebres nomis tiujn du estaĵojn Meschî kaj Meschâneh, kaj la islamanoj Adam kaj Eva: ĉiuj homoj venis de ili. »

Por ĉi tiuj Guèbres, Adamo kaj Eva naskiĝas en ununura movado, kio estas sugestita de la unua rakonto de Genezo, nomita " pastro ", kie: ankoraŭ ne temas pri la marbordo.

Dio kreis la homon laŭ sia bildo laŭ la bildo de Dio Li kreis lin, vira kaj ina Li kreis ilin. (Jerusalema Biblio 1.27)

La teksto tiam povas esti komprenita kiel tiu de la komuna kreado de viro kaj virino el androgino. Rimarku, ke en la ŝiaj mondo, Eva estis kreita el la argilo restanta post la kreado de Adamo, alia versio kiu indikas, fare de la respondecaj pri la konservado de la malkaŝita Vero, certan heziton en la konservado de la arkivoj.

La dua biblia rakonto estas tre malsama. Ĝi estas tiu, kiun la dogmo, la historio de la teksto kaj la kolektiva imago konservis: " La Sinjoro-Dio igis la homon fali en torporon kaj li endormiĝis; li prenis unu el siaj ripoj kaj fermis la karnon sur ĝia loko. Dio la Sinjoro transformis la ripon, kiun Li prenis de la viro, en virinon kaj venigis lin al li. La viro ekkriis: Jen osto el miaj ostoj kaj karno el mia karno; ĉi tiun ni nomos virino ĉar de la viro ŝi estis prenita. " Do la viro forlasas sian patron

kaj lia patrino aligxos al sia edzino, kaj ili farigxos unu karno. » (Gen, 2, 21-24).

Estas nur en la verso 20 de la ĉapitro 3 ke Eva ricevas sian nomon de Adam: " La viro nomis sian edzinon "Eva ", ĉar ŝi estis la patrino de ĉiuj vivantoj. » Efektive, la hebrea nomo הַאֲוָה (h) respondas al populara etimologio liganta ĝin al la verbo "vivi". Tiel, " Eva " povas esti tradukita kiel " la Vivanto, la patrino de la vivantoj ".

ii-

Eva naskita unuflanke, alivorte duono de la homo, sen interkosta miraklo: jen nia hipotezo. Estas nenio originala pri ĝi; la antikvuloj jam trovis la biblian rakonton absurda – eĉmalkongrua. Antaŭ 2 000 jaroj, la juda filozofo Filo el Aleksandrio jam indignis: "Kiel ni povas kredi," li diris, "ke virino estis farita el la ripo de viro, aŭ ke iu homo estis tiel prenita de alia? Kio povus malhelpi Dion, kiu faris la homon el la tero, fari virinon same? Estis ja la sama kreinto kaj la materio estis en preskaŭ senfina kvanto... Kaj kial, kiam estas tiom da partoj en la homo, vi ne elektis alian ol la ripoj? Tiam, kiun marbordon Dio estus uzinta? Kaj tiu ĉi demando restus valida eĉse li nur parolus pri du marbordoj; sed, fakte, li ne precizigis la nombron. Ĉu ĝi estis la dekstra marbordo, aŭ la maldekstra marbordo? »

Filo ne estis la sola kaj la patroj de la Eklezio, almenaŭ tiuj, kiuj konservis ŝiajn ajnon de racieco, devis malimpliki sin de la neverŝajnecoj de la sankta teksto per apelacio al alegoriaj legaĵoj.

Iliaj klarigoj aplikiĝis al la laŭvorta teksto kaj por kontraŭi ĝin kaj por validigi ĝin. Ekzemplo: kial la Sinjoro Dio elektis marbordon? Ĉi tio estas ĉar, Thomas Aquinas klarigis, la ripo situas en la mezo de la korpo. La kapo estus tro alta, kaj la piedoj tro malaltaj. La virino estis tial tirita al sia ĝusta nivelo. La teksto estas akceptita tia, kia ĝi estas, sed kun aldono de duaranga teologia signifo. Kiel ajn, ni neniam scios, kio trapasis la mensojn de la gardantoj de la dogmo.

Ni vetas, ke se Dio estus tirinta Eva de ŝi ultro aŭ bovido, ili estus lerninta aliajn lecionojn de saĝo.

Pli subtila, Filo provis akordigi la sobran Gn 2, 21-24 kun la absurda rakonto de Gn, 1, 27. Ĉi tiu lasta estus rilatinta al la kreado de la homa animo, raportas Salomon Reinach en artikolo en la Revue d. 'Historio de Religioj - vol. 78 (1918), " kiu enhavas ambaŭ el ili potencie, havante kaj aktivajn kaj pasivajn kvalitojn ". La konsilo: " Kresku kaj multiĝu " ne estus rilatita al fizika generado, nebla pro manko de korpo, sed al spirita evoluo.

Sekve de kiu Philo okupiĝas pri konsideroj sur la marbordo kiel simbolo de forto tiam okupiĝas pri la " labirinto de siaj alegorioj asimilante viron al inteligenteco, virinon al sentemo kaj la serpenton al plezuro kiu, per sentemo, atingas racion " (Reinach).

Li diras nenion pri la materia formado de la virina korpo.

Laŭ Reinach, Philo ŝi ajnas estinti konscia pri la mito de la androgino de platona origino; ĉar ni trovas ĉe li trairejon, kiu povus esti memoro, aŭ aludo: " Kiam virino estis kreita, viro ĝojis pro la vido de figuro simila al ŝia, alproksimiĝis al ŝi kaj 'kisis. Ŝi same ĝojis havi kunulon kaj respondis al li modeste. Sed naskiĝis la amo, kunigante, por tiel diri, en unu korpo la du disigitajn partojn de unu besto, adaptante ilin unu al la alia, estigante en ĉi el ili deziron al kuniĝo cele al la produktado de similaj estaĵoj. »

Ne necesas esti leginta Platonon por atingi tien; nur observi la naturon. Ni ankaŭ ne povas alvoki la frigian miton de la androgino agdistis, ligitan al la kulto de attis kiu nur disvastiĝis en la 3-a jarcento a.K. Nek ĉi tiuj gnostikaj ĉagrenoj laŭ kiuj Eva estas fizika eliĝo de Adamo, sed ne duono de dividita duobla korpo.

Kaj plie, Filo zorgas ne konsideri la koncepton de primitiva androgino anstataŭ la homo formita de la Kreinto.

iii-

Sub la influo de Filono kaj lia metodo de alegoria interpretado, la samajn problemojn leviĝis la sinagogoj, poste la junaj kristanaj komunumoj.

Kvar jarcentojn post Filono, Sankta Aŭ gusto sonoregas la horon por doktrina reago asertante akordigi laŭ vortan legadon kaj simbolan interpreton, kaj kontraŭ la alegoria fluo kaj kontraŭ la doktrinoj de certaj herezuloj kiuj rilatis al la mito de la primitiva androgino.

Ĉu en la Konfesoj aŭ en la Urbo de Dio, la pripensadoj de Aŭ gusto estas torturaj "Estas certe", li konkludas, "ke la du seksoj unue estis kreitaj kiel du apartaj estaĵoj, kiel ni vidas ilin nun, kaj ke la Skribo nomas ilin unu homo. , ĉu pro la kuniĝo de geedziĝo, ĉu pro la origino de la virino, kiu estis prenita de la flanko de la viro, quae de masculi latere creata est. »

Jes, flanke! Ĉar estas je "flanko" ke ni devas kompreni poste, dum se li estus signifinta "marbordo", li estus uzinta la vorton costa. Kaj do, sen akcepti la miton de la androgino, Aŭ gusto konfesas, ke la Biblio parolis pri unu flanko de Adamo. Lia raciismo iras tiom malproksimen.

iv-

Ĉu ni akceptu la "kanonan" version de Genezo? andré chouraqui tradukas Gen 21-24 jene (mi transskribas per yHWh la neprononceblan Nomon de la Eternulo, vidu chouraqui por detaloj): 21 YHWH igas torporon fali sur la glebeous. Li dormas. Li prenas unu el siaj ripoj kaj fermas la karnon sube.

22 Kaj la Eternulo konstruis la limon, kiun Li prenis de la tero, kiel virino. Li alportas ŝin direkte al la glebeo.

23 La glebeo diris: Ĉi tiu

ĉi, ĉi tiu fojo, estas la osto de miaj ostoj; la karno de mia karno al ĉi tiu estos nomata

virino "Iŝa" Jes, de la viro "Iŝa" ĉi tiu estas :

prenita. »

24 Tiam viro forlasas sian patron kaj sian patrino; li restas al sia edzino, kaj ili estas unu karno.

La hebrea teksto estas klara. Laŭ chouraqui, ni devas legi marbordon, kaj chouraqui meritas nian fidon. Sed aferoj estas pli komplikaj.

Efektive, malkonsento ekzistas pri la traduko de , "unu el ĝiaj ripoj". Sankta Hieronimo tradukas per la vorto "ripo", dum la hebrea vorto "ela" pli ofte prenas la signifon de "flanko" aŭ "flanko" en la Biblio: Eva estus elirinta el la flanko de la dormanta Adamo kaj ne el lia. riĝo, kaj Adam estus la nomo de primitiva androgino. Tro simpla? Ziony Zevit, specialisto pri biblia literaturo kaj semidaj lingvoj, rimarkas, ke la termino uzata ankaŭ povas preni la signifon de "tabulo", "trabo", "apogilo" aŭ "kolono". Facia aŭ toro, la usonano Scott Gilbert, scivolis, kio povus esti la supernombra osto, kiu hodiaŭ malaperis ĉe homoj. Sed tie, kiel Diderot estus dirinta "ĉi tiuj demandoj estas tro sublimaj por ni. »

v-

Alia hipotezo proponita en 1986 de la usona historiisto Gerda Lerner kompletigas la dosieron. Se estus konfuzo pri la uzota vorto - libervola aŭ nevola - tio ne estus okazinta per forigo de la hebrea teksto, sed trovus ĝian fonton kontraŭ flue en detalo de la mezopotamia mito de Enki kaj Ninhursag. "En ĉi tiu mito, Enki manĝas venenajn plantojn, kiuj donas al li malsanojn. Lia edzino, Ninhursag, tiam kreas plurajn diaĵojn por kuraci ĉi tiuj malsanoj.

Unu el ili, Ninti, estas celita resanigi la ripon de Enki. Tamen, la nomo Ninti signifas kaj "la sinjorino de la marbordo" kaj "la sinjorino de vivo". Tiu ĉi asocio de la riĝo kaj vivo similas al tiu trovita en la Biblia vespero, kies nomo ankaŭ estas ligita al vivo kaj kiu devenas de riĝo. Tiel la nomo Eva povus esti traduko en la hebrea de unu el la signifoj de la nomo Ninti kaj la naskiĝo de Eva el la riĝo de Adamo estus adapto de la dua signifo de la nomo de ĉi tiu sama diino. [Fonto Vikipedio - Ve! Ni ne havas la tekston de Gerda Lerner] »

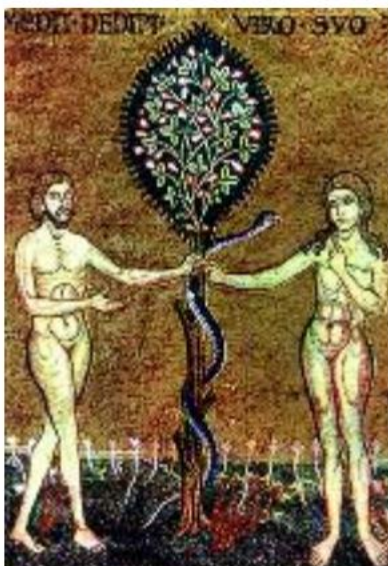
Ĉi tiu tezo ne estas neverŝajna, Genezo estas plejparte inspirita de asiriaj fontoj. Jean Bottero klarigis ĝin: „Ĝi plu estas la sola rakonto pri la Inundo, kiu malkaŝas la dependecon de la Biblio, (...) ĝi estas la tuta epizodo de la originoj de la homo. »

Estus naive kredi, ke tio estas tradukproblemo. Certe, eraro en legado el antikva fonto ne estas en si mem neebla.

Ekzemple, oni ankoraŭ hodiaŭ diras, ke Eva tiam mordis la pomon

ke ĝi forestas el la biblia teksto. La konfuzo pri ĉi tiu temo venas de la fakto, ke la vorto " pomum " uzata en la latina teksto indikas ajnan frukton aŭ alian plantproduktadon (la terpomo ekzemple) dum la pomo estas indikita per la vorto " malum " - kaj la pomarbo per " puno ".

Ni vidis malbonon tie, neeviteble, ĉar la Sinjoro avertis Adamon kontraŭ manĝi la frukton de la arbo de la scio pri bono kaj malbono. Kaj viroj ankoraŭ tenas la Adaman pomon trans la gorĝo por indiki la videblan tiroidkartilagon.

Sed dum la Kanono de Kristanismo estis konstruita sur tradukoj kaj eĉtradukoj de tradukoj (de la hebrea aŭ aramea al la greka, poste al la latina, poste al modernaj lingvoj), ekzistas neniu indiko ke la Biblia hebrea estis tiel konstituita, eĉpor izolitaj. epizodoj.

Kvazaŭ la vivo de la mitoj, ilia riĉaĵo kaj ilia populareco estus reduktitaj al skribita rakonto, kiun malbone inspirita skribisto estus miskompreninta! Pli bone estas imagi fonon de kredoj, kiu povis travadi jarcentojn kaj distancon. Ĉi tiuj kredoj devis esti popularaj; la konservitaj spuroj estas nur fosiliigitaj derompaĵoj.

Vi-

Konkludo: Eva = (h) = la patrino de la vivanto = la marbordo = la flanko = la marbordo. Ĉio funkcias! Kaj tiu ĉi kunfluo de eblaj signifoj eble origine estis vortludo, pri signifantoj same kiel pri signifaĵoj (kio ne estus precedenco en la historio de mitoj).

Eraro, lingva ludo, libervola transformo, nenio estas ekskluziva.

Bela amaso da signifoj! Eble ne tiel neintence... Reale, la sola misinterpreto farita estas tiu de la redaktoro de la fragmento el Genezo, kie oni parolas pri " ripo " per bedaŭrinde anatomia redukta elekto.

Sed por reveni al la primitiva androgina, la problemo estas, ke la dogma logiko de la Eklezioj osigis la legadon de la biblia trairejo. Kaj katolikoj (ĉefe) instruis dum du jarmiloj tion

virino estis esence malsupera ol viro, dua al li per kanonika aŭ toritato.

Kion preni el ĉi tiu? Por respondi praktikan kaj nuntempan demandon, feministoj kaj humanistoj estas perfekte pravigitaj elekti la legadon de la vorto " marbordo " en Gen 4:21 kaj defendi la ideon de la primitiva androgino se ili intencas kontraŭi per tio, ke la virino. estis kreita kiel subulo.

Ĉi tio kompreneble koncernas nur kredantojn, kiuj tamen ne estos fininta kun la malfacilaĵoj: la Biblio kondamnas la virinon suferi eterne en la doloroj de akuŝo, kaj porti la ŝarĝon de ĉiuj eblaj malbonoj per konsumo de originala peko. Peza malbeno por porti dum 2000 jaroj!

Pierre Girod

kaj Dio kreis Homon kaj Virinon HOMO EN SIMOJ DE DIO

Jen kion ni legas en Genezo, en verso 27 de ĉapitro 1 (emfazo aldonita): 1/27 Kaj Dio kreis la homon laŭ Sia bildo; Li kreis lin laux la bildo de Dio; li kreis ilin vira kaj ina.

—
—

La aŭ toro nenormale ŝ anĝas de la singularo (" la ") al la pluralo (" la ").

Ni trovas la saman anomalion en ĉapitro 5: 5/1 Ĉi tiu estas la libro de la generacioj de Homo [Adam 1].

2 En la tago, kiam Dio kreis la homon, Li faris lin simila al Dio. Li kreis ilin virbeston kaj inon, kaj benis ilin; kaj li donis al ili la nomon Homo [Adam] en la tago, kiam ili estis kreitaj.

Ni observu, ke la kvalito de " viro kaj ino " rilatas al " Viro ", al " Adam ". Eva ne estas menciita. Estas vere, ke la virino nur ricevas la nomon " Eva 2 " en Genezo, 3/20, post kiam la paro faris la malobeon de la dia ordo; kaj de Adam ŝ i ricevas ĉ tiun nomon, ne de Dio? Ni ankaŭ observu, kaj ĉefe, ke la pluralo de 2b kaj 2c kontraŭ diras la singularon de 1 kaj 2a. La originala teksto estis diri: " Li kreis lin vira kaj ina, kaj benis lin; kaj li donis al li la nomon Homo en la tago, kiam li estis kreita .

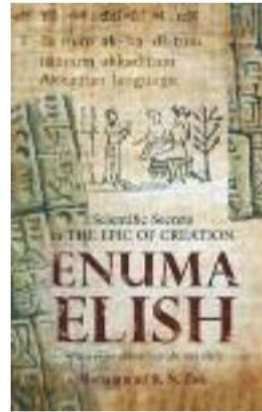
Notu, ke ĉ tiu " libro de la generacioj de Homo " triobligas la rakonton pri la kreado de la homo, kiun ni trovas, unuafoje, en Genezo, 1/27, kaj duan fojon en Genezo, 2/7. Ni aldonu, ke nur en Genezo, 2/22-23, la Eternulo Elohim formas " virinon el la ripo, kiun li prenis de la viro ". La teksto aldonas (2/23): " ĉ tiu estos nomata virino [Iŝ a], ĉar ŝ i estis prenita de viro [Iŝ] ". Jen, viro ne plu estas Adamo, virino ne estas Eva!

Koncerne la " ripon " de Adamo, ni ne vere vidas, kiel Dio povus fari ĝin virino! Tamen ĉo iĝas pli klara kiam ni anstataŭ igas " marbordon " per " flanko ". La teksto reakiras sian plenan signifon:

Kaj dum la viro dormis, li prenis unu el siaj du flankoj, kaj li fermis gxian lokon per la karno.

Kaj la Eternulo Dio kreis virinon el la flanko (la ina parto), kiun Li prenis de la viro (hermafrodito)...

Ĉu ne per la sama metodo, en la babilona poemo Enuma Elish, marduk, dividante la kadavron de la diino tiamat en du, kreas ĉelon kaj teron?

La soleca viro

En la aktuala teksto de la Biblio, estas la virino, kiu lasas sin tenti de la serpento, kaj estas ŝi, kiu instigas la viron manĝi la malpermesitan frukton. Lia respondeco estas unuaranga.

Ekkomprenante ke ili estas nudaj, la viro kaj virino kovras sin per folioj. La kreinto dio vokas ilin; tamen, malgraŭ la ĉesto de la virino, la dialogo estis lime starigita inter la dio kaj la viro (3/9-11): Kaj la Eternulo Dio alvokis la viron, kaj diris al li: Kie vi estas?

Kaj li (la viro) diris: Mi aŭ dis vian voĉon en la ĝardeno, kaj mi timis, ĉar mi estas nuda, kaj mi kaŝis min.

Kaj la Eternulo Dio diris: Kiu montris al vi, ke vi estas nuda? Ĉu vi manĝis de la arbo, el kiu mi ordonis al vi, ke vi ne manĝu?

Ĉi tie, la nuna teksto reaperas la virino kiu konfesas esti delogita de la serpento. Ni povas veti ke, en la komenca teksto, estis la viro kiu konfesis esti influita de la tentanto.

La kreinto-dio tiam sciigas la punojn al kiuj la tri kulpuloj estos submetitaj. Tamen, en la sekvaj versoj (3/22-24), estas la libera volo de la homo, pri kio zorgas la dio, kaj nur la homo estas forpelita el la Edena ĝardeno: Jen, la homo fariĝis simila. unu el ni (la dioj), koni bonon kaj malbonon [...].

Kaj Dio la Eternulo elkondukis lin el la Edena ĝardeno, por plugi la teron, el kiu li estis prenita (tiel la virino ne zorgu); li postkuris la viron (el la ĝardeno).

En 4/17, estas skribite, ke "Kain konis sian edzinon, kaj ŝi gravediĝis kaj naskis Ĥanoĥon"... Kia virino, ĉar en tiu tempo, laŭ la nuna Biblio, ekzistis nur virino? Estus pli simple konfesi, ke Kaino, hermafrodito – kiel lia patro – laŭ la bildo kaj simileco de sia dio, naskis Ĥanoĥon!

Ĉiuj ĉi postsignoj igas nin pensi, ke, en la primitiva rakonto, estas la homo, sola, kiu lasas sin konvinki de la serpento; estas li, sola, kiu

Kaj Dio kreis viron kaj virinon...

malobeas la dian ordon; estas li, sola, kiu estas punita... Virino ankoraŭ ne estas kreita.

El Genezo 5/6, ni vidas la posteulojn de la unua viro sukcedi unu la alian sen ke oni diru al ni, ke ili kuniĝis kun virinoj; ni nur rimarku la frazeton "kaj li naskis filojn kaj filinojn". Ni komprenas, ke la aldono "kaj filinoj" estis necesa por kredigi la homan generacion. En la komenca teksto, homa hermafroditismo finiĝis kun la diluvo, ĉar Genezo, 10/32, parolas pri la "familioj de la filoj de Noa" kiuj aperas post la diluvo. De tiam, la frazeto "kaj li naskis filojn kaj filinojn" fariĝas legitima; kaj estas tute normale, ke en Genezo, 11/29, Abram (Abraham) kaj lia frato Nakhor prenas edzinojn, kies nomo estas donita (saraĥ por Abram, milca por Nakhor). Do ŝi ajnas, ke origine, la inundo havis la solan celon forigi hermafroditajn estaĵojn.

Sed kial?

La viro kaj la virino

En ĉapitro 6/1-8 venas la rakonto kie estas dirite ke "la filoj de Dio" (dioj aŭ anĝeloj) kuniĝis kun la "filinoj de homoj", kaj kie la Eternulo,

observante la malbonecon de homoj, decidis detrui ilin per inundo. Ĉi tiu teksto, kiel ĝi aperas en la Biblio, estas videble ŝanĝita kaj detranĝita! Tamen, malgraŭ ĉi tiu falsaĵo, ni komprenas, ke la filoj de Dio, en la simileco de Dio, estas de spirita naturo, kaj ke per unuiĝo kun la filinoj de homoj, estas la spirito de Dio kiu eniras en la konstitucio de iliaj posteuloj. . Tial Dio diras (Genezo, 6/3): “Mia Spirito ne eterne disputos kun la homo, ĉar li estas nur karno; sed liaj tagoj estos cent dudek jaroj”...

La ekzercado de la racio igas nin konsideri la ekziston de teksto – nun malaperita – kie la detruo de la homo per la Inundo sekvis la kulpon faritan de la anĝeloj, kiuj, kuniĝante kun homoj hermafroditoj, asociis la dian spiriton kun la homa karno. La diversaj tekstaj rearanĝoj de Genezo igas nin perdi la trakon de la ideoj kiuj, hodiaŭ, estas interplektitaj tie.

Tamen, estas pasaĝo el la rakonto de Noa, kiu defias nin. Post la Inundo, la tero fariĝinta denove vivebla, Noa kunloĝas kun siaj tri filoj. En Genezo, 9/20-24, la rakonto rakontas ke Noaĥo, trinkinte vinon, “ebriiĝis kaj malkovris (nudigis) sin en la mezo de la tendo”. La nuna teksto diras, ke lia filo Cham, “patro de Kanaano”, profitante la situacion, sodomigis lin. La historio de tiu ĉi malindeco povus bone esti duamana, ĉar estas ĉi tie, laŭ mi - dum Noa dormis -, ke origine situis la kreado de virino, per amputo de la “virina” flanko de la hermafrodita viro 3. Ĉar, logike, la ago de volupto inter la “filoj de Dio” kaj la “filinoj de homoj”, se ĝi ja apartenis al la primitiva rakonto, devis okazi post la amputo farita sur Noa. La teksta rearanĝo ŝajnas konfirmita per la rekomenco de 5/32 en 6/10: “Kaj Noa naskigis Ŝem, Ĥam, kaj Jafet”.

Krome, ni klare vidas, ke origine “la libro de la generacioj de Adamo”, kiu komenciĝas en Genezo, 5/3, kaj la historio de paradizo, en kiu la serpento tentas la unuan homan paron, ne apartenis al la sama ciklo, ĉar, laŭ eklezia tradicio, la tenta serpento estas neniue alia ol la diablo, Satano, la falinta anĝelo, kaj la falo de la anĝeloj rakontita en ĉapitro 6 okazas nur post la mortoj de Adamo kaj Eva.

Ĉio ĉi indikas rearanĝojn de tekstoj kaj fuziojn.

Ĉu estas pura koincido trovi, en verso 27 de la Evangelio laŭ Tomaso 4, jena frazo: “Kaj se vi faros la masklon kaj la inon en unu

sole, por ke la virseksulo ne plu estu vira kaj la ino ne plu estu ino [...], tiam vi eniros en la Regnon.” Kaj, poste, en verso 118: “Simon Petro diris al ili: “Ni edziĝu, ĉar virinoj ne estas indaj je vivo”. Jesuo diris: “Jen; Mi allogos ŝin, por ke mi faru ŝin virseksulo, por ke ankaŭ ŝi fariĝu viva spirito kiel vi, viroj! Ĉar ĉu virino, kiu fariĝis vira, eniros en la regnon de la ĉielo.” Ĉu ni serĉu aliloke la originon de celibato inter la pastroj kaj monaĥinoj de kristanismo?

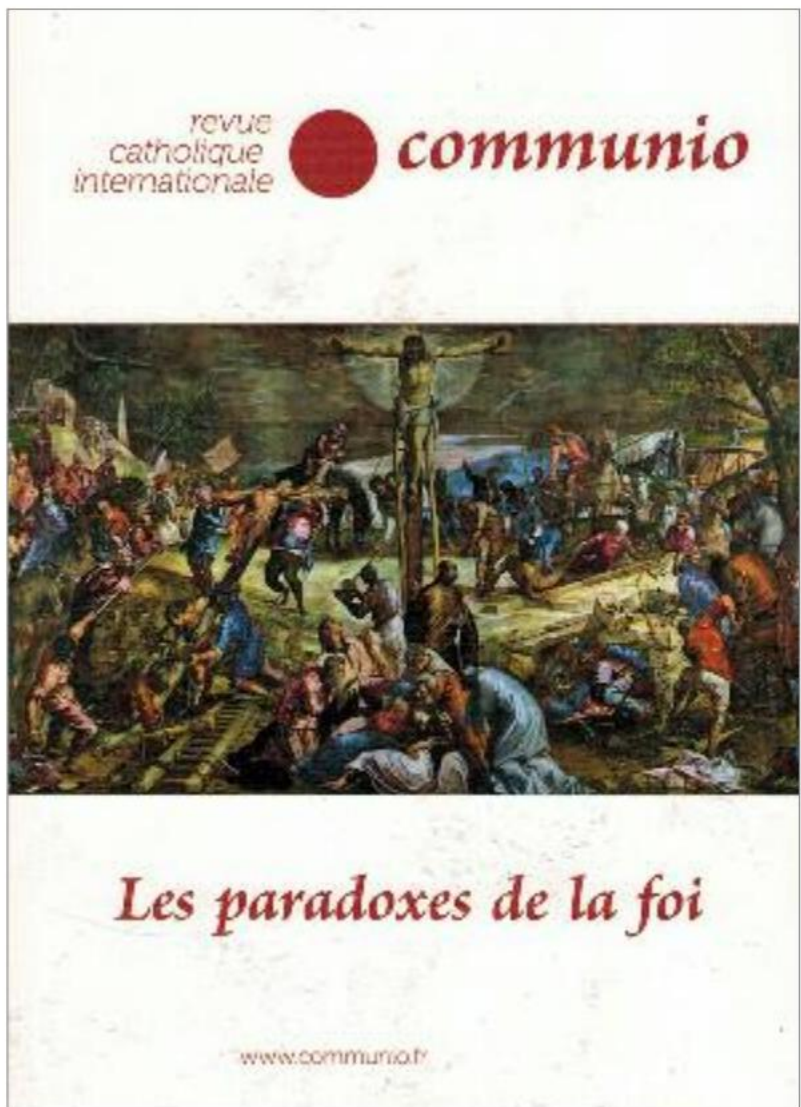
Trairejo el la Philosophumena (verko atribuita al certa Hippolito) ŝajnas konfirmi mian interpreton de la genezteksto en la senco de hermafroditismo. Libro V komenciĝas per la refuto de la Gnostikismo de la Naasenoj (I/6): “La pastroj kaj gvidantoj de tiu ĉi doktrino estis tiuj, kiujn oni unue nomis la Naasenoj, el la hebrea vorto naas, kiu signifas serpenton.

Poste, ili nomis sin gnostikuloj (akademiuloj), asertante esti la nuraj por scii la profundojn de aĵoj [...]. Kiel la principo de la universo, la Naasenoj honoras - ĉi tiuj estas siaj propraj esprimoj - viron kaj filon de homo. Ĉi tiu viro estas androgina kaj ili nomas lin Adamas.” La priskribo, kiun la aŭtoro de la Philosophumena donas pri la naasenoj, estas tiel delira, ke estas malfacile kredi, ke tio estis ilia vera doktrino; sed povas esti, ke intenca troigo ne povas venki la tutan veron. Por ni, ne estas dubo, ke la unuaj naasenoj (la serpentaj adorantoj) havis neelpurigitan antaŭ-biblian tekston, kie la hermafroditismo de la unua “homo” kaj lia “filo” estis klare elmontrita. Koncerne la Naasene-serponton kiu mordas sian voston, ĝi povus esti la simbolo de hermafroditismo.

Patrick Boistier

Notoj:

- ¹ J.-n. Darby, en piednoto, precizigas ke la nomo Adam signifas “Viro”.
- ² Ĉi tiu nomo devenas de la verbo khava, “vivi”. Ĉar la edzino de Adamo estas “tiu, kiu donas la vivon”, dum, en la teksto, la du unuaj homoj ankoraŭ ne naskis iajn infanojn, tio estas ĉar la nomo “Eva” ne estis donita de Adamo, sed de aŭtoro. kiu konis la generan rolon de virino.
- ³ Povus ankaŭ esti, ke la “androginoj” de Aristofano en la Simpozio de Platono, venas de ĉi tiu fonto.
- ⁴ Ĉi tiu evangelio sur papiruso estis trovita en Khénoboskion (Egiptujo). Ĝin tradukis Jean Doresse, Enkonduko al Koptaj Gnostikaj Skriboj malkovritaj ĉe Khénoboskion (Plon, Parizo, 1958).

La paradoksoj de kredo

Jen la titolo de lastatempa numero de majo-junio 2024 de Communio, internacia katolika recenzo, recenzo de Eminencoj kaj prelatoj. Ĝestas bela kaj interesa recenzo destinita al la eklezia elito por eduki ilin en la nuna turmenta situacio. Ni estas pli en la Enciklika ĝenro (Jezuita matineo de Opus Dei, kiu ne estas facile fari), ol en tiu de la Prediko.

Ĝkomenciĝas per necesa rememorigo: “ Laŭ etimologio, paradokso estas penso, kiu deflankiĝas (para) de komuna opinio (doxa). Ĉar, en ĉi, opinio antaŭ as nin. Ni ne evoluigis ĝin, sed ni asimilis ĝin tra la mil nevideblaj kanaloj de la kulturo... Ĉi tiu penspretaĵo estas tute simple necesa por vivi, sen ĝi ni ne povus orientiĝi en la socio, nek kompreni kio okazas al ni, nek komuniki kun aliaj. Ĝestas ofte deponita en la literatura formo de la proverbo, kiu densigas la komunan sperton kaj la logoojn kiujn ĝi generas. »

Ni do komprenas la gravecon, kiun la Katolika Eklezio donas al lernejo kaj edukado: trejnado por formati kaj do esti ĉe la fonto de ĉi, la lernado de la komuna kulturo. Ĉi tio donas, male, ĉiujn interesojn de la batalo por forigi la lernejon de la klerikaluloj, precipe per la batalo por la subpremado de publika financado de la katolika edukado. Estas decida batalo kontraŭ batali la obskurantisman dominadon de mensoj. Ne temas nur pri financado, sed ĉi tio koncentras la tutan batalon por Emancipiĝo.

Por komprenigi sin, fine de la numero, kiel memorigilo, Communio aldonas la difinon de Furetière 1 : “ Propozicio surpriza kaj malfacile kredebla, ĉar ĝi okazas komunajn kaj ricevajn opiniojn, kvankam ĝi ne foje malsukcesas esti vera. .”

Paradokso estas donita kiel ekzemplo: “ Rigardi virinon kun volupto ne estas morale sama afero kiel adulto, sed Jesuo konsciigis nin pri la danĝera vojo, kiu komenciĝas per rigardo kaj finiĝas en peko konsumita... Ĉu Jesuo ne estas; averti kontraŭ ĉi tiu danĝero (farante ĝin kristana regulo de vivo) deklarante, en la sama Prediko: vi estas la salo de la tero. Sed se la salo fariĝas banala, kiel ni povas redoni al ĝi guston? »

Estas do pli serioze voli ol fari. Ni devas do batali pekon en la menso kontrolante ĝin. Ni povas klare vidi la grandan diferencon kun la leĝo de homoj: la ideo de krimo ne estas riproĉinda kaj puninda, ĝi estas la ago kiu estas. Ĉi tio ja estas totalisma deziro kontroli mensojn. Kaj ĉ-kaze, male al aliaj versioj en kristanismo, la peko de intenco estas pli grava ol la peko mem.

Filo de homo aŭ Filo de Dio?

" La kredanto de Kristo estas, ĉe sia baptito, "liberigita de originala peko, sed ne de ĝiaj sekvoj" laŭ la formulo de la bonaj malnovaj katekismoj.

Tio estas, ke la sakramento – kie estas Dio, kiu agas per ĉaj mediacioj, kaj instituciaj kaj personaj, historiaj kaj rekte sentemaj (denove paradoksoj!) – permesas al ni ne plu dependi ekskluzive de naturaj leĝoj (en aliaj vortoj de la kreaĵ o forgesemaj pri ĝia Kreinto), kiu ne ĉam estas tenera. »

Kio igas nin pridubi alian paradokson, kion Communio ne faras, kaj pro bona kialo! Se Jesuo estas la Filo de Dio kaj tial Dio mem, kial Johano la Baptisto baptas lin? Ĉi tio ne havas sencon, ĉar estante Dio, li ne konas originan pekon. Li nek bezonas esti purigita de origina peko nek eniri en la kristanan kredon, ĉar li estas la enkarniĝo de la dia kredo.

La nura racia klarigo estus ke Jesuo estis Filo de Homo antaŭ ol esti Filo de Dio kaj ke estis baptito kiu faris lin tia. Necesus do nuligi la Koncilion de Niceo, kiu malpermesis ĉ tiun herezon kaj kondamnis la laŭ dantojn de ĉ tiu tezo al la fajroj de la infero.

Kiam la paradokso estas tro granda por solvi, la Eklezio diras, ke ĝi estas mistero de la Kredo : " la paradokso estas la sojlo de la mistero ", kiu evitas doni klarigon, ĉar mistero ne estas klarigita, alie ĝi estas ne pli longe mistero. Alia konsilo por eviti la problemon: " La esencaj faktoj de kristanismo – ke Dio fariĝas homo naskita de virgulino, mizere mortas, reviviĝas kaj ĉam havas disĉiplojn – ne estas strikte parolante paradoksoj, sed historiaj faktoj, kiuj povas esti neitaj (almenaŭ en parto) aŭ libere interpretita. »

Aserti la enhavon de la Evangelioj kaj ĉajn nekonsekvencojn kaj aŭ gustajn sensencaĵ ojn, kiuj estas tie en ili, estus do sub la historia debato, sed nur parte, ĉar ĝi estas vera. Ernest Renan diris ĝin al

tiberias: " Jesuo ekzistis, mi vidis la lagon! ". Kiam Libera Penso, ĉam, defiis la historiecon de Jesuo, ĝi dinamis la kristanan religion de interne pafante torpedon sub la akvolinio. Mi kuraĝigas vin akiri la aktojn de la Avignona konferenco de julio 2000 kie, por la Granda Jubileo de la Eklezio, Libera Penso malmuntis ĉ tiun historian malveron: " Jes, Jesuo neniam ekzistis ", kiu igis diri al nia amiko kaj kamarado Babu Gogineni, tiam Plenuma Direktoro de la iheU: " Kaj ankaŭ lia patro! ".

Mi kredas ĉar ĝi estas absurda

Alia fama paradokso, foje atribuita al Tertuliano, alifoj al Sankta Aŭ gusteno, estas tiu de la fama formulo: " credo qui absurdum " (mi kredas ĉar ĝi estas absurda). Tio fakte estas absolute ne absurda, sed male tre inteligenta, ĉar ĝi evitas devi pravigi per racio ion nekredeblan, en la unua senco de la termino.

Laŭ Communio, la formulo estas apokrifa. La vera frazo estus de Tertuliano kaj dirus: " Ĉu la Filo de Dio mortis? Ĝestas kredinda kiel netaŭ ga. Li estis entombigita, li releviĝis: tio estas certa, ĉar ĝi estas neebila " en De carne Christi, V, 4.

Ni estas ĉ tie en la kerno de la dilemo de la "maldekstremaj katolikoj", kiuj volas pruvi per racio, ke tio, kion la kristanismo konfesas, estas vera kaj, farante tion ĉar ĝi estas racie neebila ĉar ĝi estas sensencaĵ o, ili kontribuas al malkonstrui tion, kion ili konfesas. volas defendi. Ilia rezonado ĉam estis kulpigita de iu prudenta. Pli bone estas diri, ke ĝi estas absurda kaj en la sfero de Kredo kaj kredo (ni kredas je ĝi, jen ĉo), tiel, nenio necesas pravigi. Ĉi tie venas la Dogmo, kiu ne estas diskutebla kaj kiu sin trudas.

"Ĉi tiu batalo de racio kontraŭ si mem kaj favore al paradokso donas sian plenan signifon al Kredo kiel movado de pasia subjektigado. »...

" Necesas memori, ke ekzistas du specoj de vero: objektivaj (neinteresitaj) veroj kaj subjektivaj (interesitaj) veroj, vero por mi, kaj proporcio al la pasio, per kiu mi alproprigas ilin. »... Ĉi tio " reprezentas la kompletan subfosadon de objektiveco, ĉar ĝi estas ne la rilato al objektiveco, sed objektiveco mem kiu fariĝas

absurda. La kristana paradokso permesas do la plej pasian subjektivon. »

“Ĝuste pro tio, kiam la kristano estas pasia pri Kristo, li atingas tion, kion Don Quijote ne povis fari: sin absolute en tute subjektiva frenezo, ĉar la objektiveco mem estas tute suspendita (en la formo de la absurdo). "... “ De tiam, la kristano estas vere freneza. Li estas la sola vere frenezulo kune kun Sokrato, kaj pri li oni povas diri, ke finfine estas neeble distingi frenezon de subjektiva vero .”

Klare, por tiuj, kiuj travivis masivan dozon de Doliprane, por ke frenezo fariĝu " evangelia vero ", la ilo de racio: objektiveco, devas unue esti rompita. Vi volas nei la febron: rompu la termometron. Cetere, ne la Liberpensuloj diras tion: la kristano estas iom kablotnukso.

Numero de Communio , kiu ne citis Hans Urs von Balthasar 2, ne estus bona numero de Communio. “ Estas la mistero de Dio, kiu starigas la misteron de la homo, kaj tial la Evangelio estas plena de paradoksoj, ĝis la punkto, ke la mistero de la Enkarniĝo povas esti difinita kiel paradokso paradokso. La resumo de Baltasar: “la mistero ligita al la vero estas ne ekstera, sed imanenta” kaj, per sia revelacio, “la mistera karaktero de la scio, for de malaperi, kulminas ĝuste en sia plena lumo” Kaj komenti : “ alivorte, Baltasar. "konscias, ke ju pli grandaj estas la veroj, des pli grandaj estas la paradoksoj"

".

".

Klare ankaŭ ĉi tie: ju pli la dogmaj asertoj de la Eklezio estas nekompreneblaj por ordinaraj mortemuloj “ ĉar ili estas tro altaj ”, des pli absurda ĝi estas, ĉar absurdo estas la celo atinginda en la Kredo por plene pravigi ĝin. Ni estas petataj esti en reguliga epektazo antaŭ tia pruvo de artikolo de Kredo! Kaj ankaŭ ĉi tie, ne la Liberpensuloj diras tion, sed eminenta eklezia recenzo de Eminencoj kaj prelatoj.

Ilia maso estas dirita.

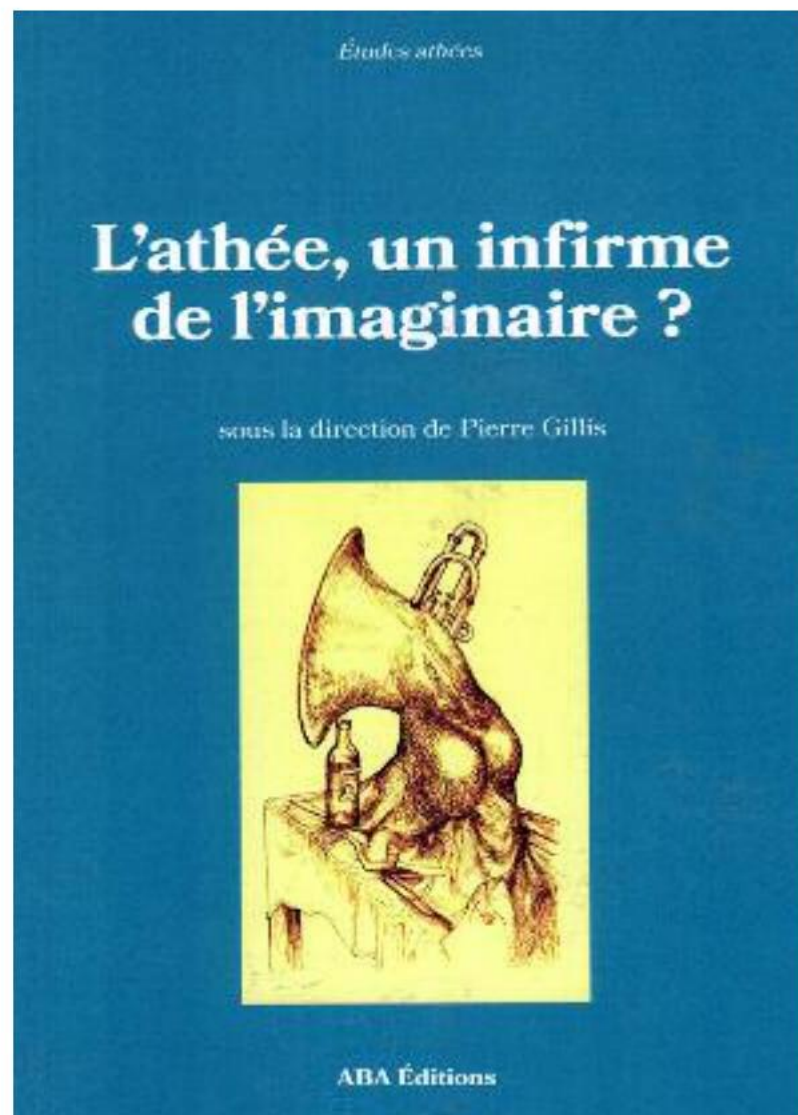
Christian Eyschen

Notoj:

1 antoine Furetière, naskiĝinta la 28-an de decembro 1619 en Parizo kaj mortinta la 14-an de marto 1688 en la sama urbo, estas franca ekleziisto, poeto, fabelisto, romanverkisto kaj vortaristo (Fonto: Vikipedio)

2 hans Urs von Balthasar , naskiĝinta en Lucerno (Svislando) la 12-an de aŭgusto 1905 kaj mortinta en Bazelo (Svislando) la 26-an de junio 1988 , estas svisa katolika pastro de la diocezo Chur . Jezuito de 1928 ĝis 1950, li estas konsiderata unu el la plej grandaj kristanaj teologoj de la 20-a jarcento. Kreita kardinalo de Johano Paŭlo la 2-a en 1988, li mortis kelkajn tagojn antaŭ ricevi la insignon. (Fonto: Vikipedio)

La ateisto, kriplulo de la imago?

La Nacia Federacio de Libera Penso estas en bonaj rilatoj kun la Belga Asocio de Ateistoj. Tio produktas kvalitajn verkojn de bonega intelekta nivelo, kio estas agrabla ŝanĝo de tio, kion ni povas scii pri la sama tipo en Francio, kie la "ateismo" de certaj memproklamitaj ateistoj estas reduktita al antaŭenigado de atakoj kontraŭ islamanoj.

Mi plezure recenzis plurajn iliajn verkojn. Tiuj havas la meriton prezenti argumentitajn vidpunktojn, kun kiuj ni eble ne tute konsentas, sed kiuj starigas interesajn demandojn por debato inter laikaj raciistoj. Ĉi tiu lasta verko rondiras ĉirkaŭ la esenca demando: ĉu la ateistoj estas sen Etiko kaj moralo, nekapablaj de transcendo, ĉu reduktitaj al imanenco?

Ni memoru por ĉi tiu demando ne ĝenas ilin ekde la momento, kiam ili vekiĝas por persekuti ilin kun asidueco la tutan tagon, ke imanenco estas tio, kio revenigas nin al ni mem kaj ke transcendo estas kio altigas. Klare, ĉu ekzistas ateisma spiriteco, kiun alireblas nekredantoj, kiuj ne opinias, ke ekzistas Demiurgo aŭ Granda Arkitekto de la Universo, kiu regas la sortojn de la mondo kaj de la homoj?

Cetere, se ĝi ekzistas, ĝi ne devas havi multon por fari en la vivo por rigardi ĉiun momente la 7,951 miliardojn da Homoj (2022 censo) kaj iliaj agadoj.

angilo sub roko

Antaŭ ĉio, ne pensu, ke tio estas nur filozofia demando, kiu ne efikas sur nia ĉiutaga vivo. En la momento de la evoluo de la Eŭropa Konstitucio, eŭropa delegacio de Libera Penso estis akceptita ĉe la Eŭropa Komisiono de Doktoro Winniger, respondeca pri rilatoj kun religioj ĉe EU. La Libre Pension faris al li rektan demandon: Kial estas du artikoloj por trakti la rilatojn de Eŭropa Unio kun la civila socio unuflanke, kaj alia artikolo por religioj, religioj ne ili ne estas parto de la civila socio?

Iom surprizita de ĉi tiu demando (ni certe limis al la Krime de Blafemo), Doktoro Winniger respondis: "Ĉar la civila socio estas Immanence, kaj religioj estas Transcendenco". Ni povas

legitime demandi, kian kompetentecon havas la Eŭropa Unio por decidi, kio estas la respondeco de la almozuloj unuflanke kaj de Dio aliflanke. Al la demando: "Kie vi metas Liberan Penson en ĉi tiun elekton?" », li respondis, post longa pripensado, « en Transcendeco ». Ĝi anĝis niajn vivojn ekde tiam. Ne ĉiuj havas la ŝancon esti transcenda!

Laŭ ĉi tiu koncepto, estis konstatite, ke antaŭ ajna propono kaj decido de Eŭropa Unio, okazus diskuto kun la Eklezioj kaj religioj, kiam la problemo prezentita estas en la medio de iliaj prerogativoj. Ne estas demando pri kolero kun liaj "Eminencoj".

Ĉi tio estas la parto "Transcendeco". Por "Immanence" (mallonge, la almozuloj), ni aldonis en la artikolo 17c de la menciita eŭropa konstitucio, ke estus dialogo kun la "Filozofiaj Organizo", sed ankoraŭ poste, ni ankoraŭ ne miksis la sekularajn tukojn kun ekleziaj buŝtukoj.

Ni aldonu, ke la menciitaj "filozofiaj organizoj" (almenaŭ tiuj, kiuj rapidis iri al la Altaro de la Eŭropa Unio por ricevi la pecetojn de la dialogo) ĝojas kaj petas pli. Kion vi volas, vi devas bone vivi kaj ĉar EU funkcias laŭ la principo de subsidiareco, ili povas esperi pri iuj subvencioj. Mi ne certas, ke ili plene komprenis la signifon de la vorto "subsidiareco".

La demando de spiriteco

Vi nun vidas la tutan signifon de la laboro de la Belga Asocio de Ateistoj. Ĉi tiu demando pri ateisma spiriteco estas prenita de malsamaj anguloj per evoluigado de pozitivaj aŭ negativaj respondoj. Ekzemple, ĉu arto estas spiriteco, kiu permesas aŭ ne certan transcendecon de sia spirito kaj preterpasi la imanecon de sia estaĵo aŭ zanta potencajn sentojn? Mia kamarado, amiko kaj frato Alexander Hébert havis ĉi tiun bonegan difinon: "Arto estas la kapablo moviĝi".

Ĉu ni cerbe "kriplikoj" se ni neas la ekziston de ĉi tiu "Spiriteco"? La libro traktas tion en malsamaj kampoj, kiel Arto, Muziko, Medicino, Scienco. Interesa penso estas

La ateisto, kriplulo de la imago?

donita: "Scienco estas la sola agado komuna al la Homaro kaj ĝi estas transgeneracia" (hossan elkhadem), ĉu ĝi ne liberigas tiam certan formon de kundividita Spirito?

Scienca esploro en ĉiuj kampoj malkovras kaj nomas aferojn, kiuj tiam vere ekzistas nur per sia nomo, kiel Adamo kiu kreis naturon, plantojn kaj bestojn donante al ili nomojn por ke ili povu ekzisti. Estas la Vorto, kiu generas la agon, estas la nomo, kiu kreas. Goethe do eraris. Ĉi tio estas fascina temo por framasonoj kiuj ĉiuj serĉas la perditan Vorton.

Sube ĉi tiu verko, kiu estas la produkto de konferenco de kiu ĝi prenas la diversajn kontribuojn, ankaŭ nepre traktas la demandon de sankta muziko kaj sekulara muziko. Kio estas sankta? Muziko (enhavo) aŭ religio (formo)? Mi lastatempe verkis artikolon pri John Mayall por venonta numero de Idée libre sur le Blues. Mi donas al vi ekstrakton, kiu ŝajnas al mi eniri en tion, kion la verko levas.

serĉu la ideon malantaŭ la vorto

Estas eble ankaŭ pripensado pri la dikotomio inter tio, kion muziko esprimas, kiel ĝi permesas al geniaj muzikistoj "ataki la ĉielon" per siaj talentoj kaj la reala enhavo de la kantoteksto de blusaj kantoj. Se la Bluso permesas kaj postulas longajn momentojn de gitaraj rifoj kaj/aŭ aliaj instrumentoj inter du frazoj, ĉu tio ne signifas, ke la vortoj kaj la muziko estas du mondoj, kiuj ŝultros sen rekoni aŭ identigi unu la alian?

La fundamenta estas la muziko kaj ne la vortoj, tial la fakto, ke "Mi ne sopiras rostitan bovaĵon" tute ne gravas. Kiam oni legas la tekstojn hodiaŭ, kiel ĝenerala regulo, ili ne flugas alte, ili estas ege malriĉaj. Ne ĉiuj estas Jim Morrison de la Pordo.

Ni iru plu en la pensado. Mi ĉiam intrigis, la vorto estas malforta, pri tio, ke sklavoj adoptis la religion de siaj mastroj, kiuj subpremis ilin. Por mi ĉi tio estas absoluta sensencaĵo. Se ni batalas kontraŭ la mastroj por nia kompleta emancipiĝo, tiam ni malakceptas ĉiujn iliajn rubaĵojn

ideologia kiu pravigas la premon kiun ni suferas. Sed ĉi tio ne estas la kazo, male.

Oni povas komence pensi, ke la alproprigo de la kulto de la mastroj estas la deziro marki certan egalecon kun ili, ĉukaze ĝin pretendi. Sed ni scias, ke malgraŭ komuna religio, nigruloj kaj blankuloj ne miksiĝas. Kaj ke ĉi tiu postulo de egaleco komenciĝas kie ĝi finiĝas kaj inverse.

Sed ĉu ni do ne estus en la regno de la mondo de la ŝajnoj, de la epistemologia rompo por paroli kiel distingitaj kaj kulturaj homoj laŭ plaĉe? Estus aspekto (religio) kiu estus la vortoj kaj realeco (muziko) multe pli profunda kaj reala, la vera naturo de la aferoj. Gravus tiam la muziko, kiu esprimas mizeron, malĝojon kaj ribelon kaj la vortoj, kiuj estas tie por kamufligi, vestiĝi, kaŝvesti; fakte, por faciligi la realon. Iasence, la personigo de tio, kion diris Auguste Count, "la leĝa lando kaj la reala lando", esprimo trouzita de Charles Maurras.

Kio povus klarigi, kial la oksimorona kontraŭdiro inter la vortoj kaj la muziko, inter la komuna religio kaj la premanta realo, finas eksplodi. Ne la vortoj pravigas la muzikon (el kiu eliras iuj fabelaj spertuloj), estas male. La vortoj estas la subteno por alivestiĝo, la muziko estas la bazo de vera instigo.

ni traktu la ĝenan demandon

La homo estas spirita estaĵo laŭ esenco, li ne estas nur digesta vojo, li produktas inteligentecon, penson; li estas spirita estaĵo. Se ne ekzistas "laika spiriteco" - ĉar sekularismo validas por institucioj, ne por individuoj - ekzistas multaj religiaj, ateismaj, liberpensaj kaj framasonaj spiritecoj.

Sed por Guillaume Michel, aŭ toro de verko, kiun mi recenzis por Kialo "Raciismo kaj Framasonismo": ne gravas, spiriteco kaj simboleco ne ekzistas. Kaj tamen, mi renkontis ilin. En la metilernantaj kunvenoj de mia Framasona Loĝio, kiujn mi longe gvidis, mi klarigis, ke estas granda diferenco inter la signo kaj la simbolo. Signo estas mesaĝo kiu trudas sin. Simbolo povas esti

interpretisto. Estas same kiel la diferenco inter aksiomo kaj teoremo; la deklaro de la aksiomo sufiĉas en si mem, sed la teoremo devas esti pruvita.

Malpermesita direkto, ruĝa lumo estas ordonoj. Se vi diras al la policisto: "Mi ne havas la saman simbolan interpreton kiel vi pri la ruĝa lumoj kaj la malpermesita direkto", vi alvenas ĉe la policejo. Ne estas loko por diskuto pri la signifo de la signo. En simbolismo, ni povas aserti, ke la kvadrato estas la simbolo de la ronda rado, sen finiĝi ĉe la fosto; ja estis kvadrataj radoj.

Nei, ke ekzistas spiritecoj kaj ke simboloj povas ilin akompani, estas doni la plej grandan donacon al religioj kaj ĉarlatanoj de okultismo, kiuj nepre ne devas esti konfuzitaj kun esoterismo; tio tiam konfidus al ili la monopolon de spiriteco.

"Ekster la Eklezio, ne ekzistas spiriteco"! Kaj ĉi tiu ĉi en la nomo de "raciismo"? Ĉu vere tordas vian cerbon kaj pravas la malon de tio, kion vi pretendas defendi.

konklude

Mi esperas, ke mi vekis vian apetiton legi ĉi tiun verkon, ĝi tre meritas ĝin kun ĉiuj demandoj, kiujn ĝi faras. Ne estante lerneja instruisto aŭ Direktoro de konscio, mi ne volis resumi la eldonitajn kontribuojn por malhelpi vin aĉeti ĝin, sed male mi provis interesi vin per kelkaj el la pripensoj, kiujn ĉi tio vekis en mi kaj kiuj resonis ĉe temoj. pri kiu mi jam laboris.

Christian Eyschen

La Ateisto, kriplulo de la imago? sub la direkto. de Pierre Gillis, ABA Editions, 124 p., 19 €

cifereca revuo de la Internacia Rondo de Racionalisma Ekzegezo

dujara eldonaj o – n-ro 5

Sapere aude

Eldondirektoro: Jean-Sébastien Pierre

Ĉefredaktoro: Christian Eyschen

Formatado: Philippe Floris

Libre Pensée

10/12 rue des Fossés-saint-Jacques, 75005 Parizo

libre.pensee@fnlp.fr